

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Arbizu

Aurkibidea

Udalerria: Arbizu

Sarrera

Sakana eskualdeko udalerria. Herriko hizkera Sakanako ekialdean dauden beste herrien multzo berekoa ds. Gaur egun, arbizuarren %80tik gora euskalduna da, eta hori dela-eta udalerria UEMA elkartean sarturik dago. (Argazkia guaix.eus-etik hartua)

- **Biztanleak:** 1.060
- **Euskaldunak:** %82,96

Ahotsak.eus-eko datu orokorrak

- Hizlariak: **44**
- Zintak: **42**
- Pasarteak: **756**
- Transkribatutakoak: **14**
- Audioak: **4**
- Bideoak: **285**

Proiektuak

- Arbizuko ahotsak
- Dialektologia-EHU
- Euskalkiak.eus
- Fondo partikularrak
- Gasteizko Euskararen Ahotsak
- Koldo Artola: Ziorditik Uztarrozeraino
- Solstizioen inguruko ospakizunak Nafarroako zenbait hizkeratan emanak

Hizlariak

Felisa

Martina - (1927)

Umetako jolasen inguruko azalpenak ematen ditu.

Nikasias -

Martin Andueza Mendinueta (1926)

Barraneko etxean jaio zen 1926an. Nekazaritzan aritutakoa, bere aitak ongarri kimikoak sartu zituen herrian. Geroago industrian egin zuen lan.

Benito Araña Mendinueta (1927)

Juananeko etxean jaioa 1927an. Bere aita ferratzailea zen, baina baita artzaina ere. Artzaintzatik bizi izan ziren, sorotan ere tokatu bazitzairen ere. Bitoria Iriarterekin ezkondu zen eta Juananeko etxean bizi zen gaztagintzatik.

Katalina Araña Mendinueta (1921-2020)

Kapitxeko etxean jaio zen 1921ean. Artzaintza munduan txikitatik ibilia, ez zen kanpora joan zerbitzatzera, etxean lagundu behar izan baitzuen. Bere senar Elias Larrearekin batera etxe berri bat eraiki zuen.

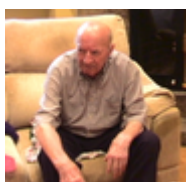
Maria Jesus Araña Mendinueta (1929)

Juananeko etxean jaio zen 1929an. Arbixoneko etxera ezkondu zen eta bertan bizi da oraindik ere. Zerbitzatzan ibilia da, eta oso ondo moldatzen da aspaldiko kontuak kontatzen.

Juanita Berastegi Berastegi (1919-2009)

Juanitoren etxean jaio zen 1919an, bere aitonak eraikitako ostatuan. 14 urtera arte eskolan ibili ostean, ostatuan egin zuen lan, eta bertan geratu zen zaharrena baitzen. Senarrak ostatuan, bideetan eta nekazalgoan egin zuen lan.

Martin Berastegi Berastegi (1920)

Juanitoren etxean jaio zen 1920an. Luzaroan mendian idiekin egin zuen lan garraioan, eta geroago kamioiarekin. Jaustaren etxera ezkondu zen eta han bizi da alabarekin.

Begoña Berastegi Lakuntza (1934)

Errotazar etxean jaio zen 1934an. Herriko postaria izan zen luzaroan, eta Arbizun bizi da.

Josefina Berastegi Leiza (1926)

Ezkerraren etxean jaio zen 1926an, denda eta ostatua zuten. Bertan lan egindakoa eta ezkonduakoa da.

Juan Berastegi Urkia (1930)

Mariñelarena etxean jaio zen 1930ean. Bere etxea erretzen ikusi zuen. Nekazaritzan eta industrian aritua, etxea berreraiki eta bertan bizi da bere emazte eta alabarekin batera.

Angeles Gartziandia Balda (1929-2009)

Goiko Leixkoneko etxean jaio zen. Zerbitzatzen ibili zen Gipuzkoan eta Altsasun. Remigio Berastegirekin ezkondu zen eta taberna ireki zuten. 2009an hil zen jada alargun zela.

Sebastián Goñi Lakuntza (1927)

Joxeren etxean jaio zen 1927an. Arbizun bizi izan da eta bertan ezkondu zen. Xelebrekeria ugari gordetzen ditu bere memoria paregabearen.

Isabel Goñi Razkin (1931)

Leixkoneko etxean jaio zen 1931n.

Resu Ijorra Larraza (1925)

Kondiarena etxean jaio zen 1925ean. Betidanik etxean ibilia lanean, kanpora irten zen zerbitzatzera neska gehienak bezalaxe. Ostatuko etxera ezkondu zen, eta bertan bizi izan da ordutik senarrarekin. Elkarrizketan hainbat kontu kontatu zituzten senarrak eta biek.

Juan Lakuntza Castejón (1925)

Ferriñoneko etxean jaio zen 1925ean. Han bizi da oraindik bere emaztearekin. Lurretik bizi izan da beti: soroa zuten eta bertan egin zuen lan. Taberna ireki zuten herriko alondegian.

Rafael Lakuntza Castejón (1928)

Erriñoneko etxean jaio zen 1928an. Lurretik bizi izan ziren. Soro nahikoa zuten eta bertan lan egin zuen. Taberna bat ireki zuen herriko alondegian bere anaiarekin batera. Grabazioko unean bere arreba Elisarekin bizi zen.

Ramona Larraza Araña (1920)

Fentxoren etxean jaio zen 1920an, bere amaren etxean. Gerora bere aita Lukasek etxe berria eraiki zuen, eta "Lukasena" izenaz ezagutu zen. Bere aitak zerrategia zuen. Ramona Pepe Arbizurekin ezkondu zen: hura Argentinan jaiotakoa zen, baina berez arbizuarra zen. Harategia jarri zuten herrian.

Bittorio Lazkoz Berastegi (1922)

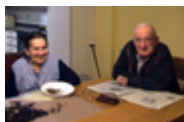
Goiko Juananeko etxean jaio zen 1922an. Familiak ez zuen lur askorik eta ahuntzaina izatea tokatu zitzaion. Askotan besteentzat egin behar izan zuen lan. Bere ilobaren etxean bizi da.

Josefina Leiza Reparaz (1931)

Kantonaneko etxean jaio zen 1931n. Herrian hazi zen. Bere familiak denda zuen, eta geroago arrandegia jarri zuen.

Josefina Lizarraga Mendinueta (1927)

Boniñorenean jaio zen 1927an. Ubeldeko etxea izandakoa erosi eta bertan bizi izan zen bere gurasoekin; hara ezkondu zen Esteban. Lurra lantzetik bizi izan ziren luzaroan.

Jose Maria Lizarraga Razkin (1912-2009)

Lizarragabengoan jaio zen 1912an. Handik Arbizura ezkondu zen Atsonekoa etxera. Artzaintzan asko ibilia, Diputazioarentzat ere egin zuen lan zuhaitzak landatzen. 2009an hil zen eta bere emaztea, Elvira Flores, bizi da oraindik.

Simon Maiza Mendinueta (1928)

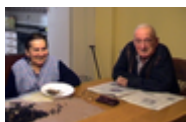
Aitzaaneko etxean jaio zen. Kultura handiko familiakoa, eskolan ongi ikasi zuen. Garraioan ibili zen kamioiarekin.

Juan Mendinueta Lazkoz (1922)

Ostatukoa etxean jaio zen 1922an. Gaztetan Pasaian ibili zen bi urtez lanean, eta gerora Otxagabian eta Iratin basomutil. Azkenik etxean bertan geratu zen lurra lantzeko. Bere emazteari ere, Resu Ijorra, egin zitzaion elkarrizketa.

Esteban Mendinueta Mendinueta (1925)

Esteban Ixelaneko etxean jaio zen 1925ean, eta emaztearen etxera ezkondu zen, Ubeldeko etxera. Lurra lantzetik bizi izan dira luzaroan.

Migel Mendinueta Mendinueta (1922)

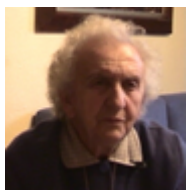
Ixelaneko etxean jaio zen 1922an. Bere familia artzaintzatik bizi zen gehienbat. Gaztetatik mendian ibilia ardiekin, soroan aritzea ere tokatu zitzaion. Oraindik Arbizun bizi da bere alabaren etxean.

Venancio Olasagarre Estomba (1927)

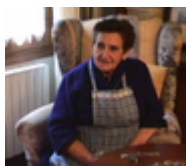
Milikonea etxean jaio zen 1927an. Ama umetan hil zitzaien; aita herriko osatzailea zen. Gurasoak hiltzean umeordeko bidali zuten Iruñerrira. Gerora handik itzuli zen, baina itsasora lanera alde egin zuen. Ternuan aritu zen bakailaotan; bere arreba, berriz, Estatu Batuetan eta Kanadan ibili zen Espainiako kontsularen zerbitzari gisa. Venancio itzuli zenean, Arbizun ezkondu zen. Gaur egun alabarekin bizi da, alarguna baita.

Maria Josefa Olejua Irurzun (1920)

Saastiñena edo Genaroren etxea izeneko etxean jaio zen 1920an. Bere familia herriko jantzienetarikoa zen. Sagardoa egiten zuten, eta argizaria ere bai. Bere Aitana pertsonaia ezaguna izan zen bailaran. Hezkuntza ona jaso zuen eta etxean ezkondu zen. Bere anaia Ricardo fusilatu egin zuten abertzale izateagatik.

Puri Petriati Goñi (1925-2017)

Anttonena etxean jaio zen 1925ean, herriaren behealdean, Bentatik gertu. Bere familia errepideko lanetan aritu zen, baita nekazalgoan ere. Motzarena etxera ezkondu zen. Elkarrizketa garaian alarguna zen.

Garbiñe Petriati Ijorra (1962)

Garbiñe Petriati, Arbizun jaio zen 1962an. Euskara irakaslea da eta euskalgintzako eragilea. 1986an hasi zen euskara irakasle Alfabetatze Euskalduntze Koordinakundean. 2010eko maiatza eta 2019ko iraila bitartean Hizkuntz Eskubideen Behatokiaren zuzendaria izan zen eta gaur egun bertako teknikari lanetan dabil.

Martin Razkin

Arbizun jaioa. Sei anaia ziren eta gaztetatik lana egin beharra tokatu zitzairen. Okin lanetan hasi zen eta han ematen zioten ogia ongi etortzen zitzaion familiarako. Gero Gipuzkoara joan zen lanera bi urterako eta handik itzulitakoan basoan hasi zen lanean. Frantzian ere ibili zen garai batean lanean, eta hona itzultzean txofer hasi zen. Ezkondu ostean Iruñera joan zen bizitzera.

Manuel Razkin Flores (1926)

Batistaren etxean jaio zen 1926an. Nekazalgoan aritua, geroago kamioiarekin ere lan egin zuen garraioan. Semearekin bizi da etxe berean.

Juan Razkin Iriarte

Nekazaritzan eta hamaika ogibidetan ibilia: lantegietan, trenbidean, bake-epaile, bizargin, txerri-hiltzaile...

Micaela Razkin Iriarte (1932)

Beheko Argiñaren etxean jaio zen 1932an. Herrian nekazalgoan aritutakoa da, eta artzaintzak garrantzi nabarmena izan du beregan. Gaur egun Beheko Argiñaren etxean bizi da Miguel Jose Razkinekin. Mitologiak badakizki zenbait istorio.

Felisa Razkin Lakuntza (1921)

Ubeldeko etxean jaio zen 1921ean. Bere aitak etxe berri bat eraiki zuen, izen berekoa. Bertan bizi izan zen, gaztetan zerbitzatzera irten behar izan zuen arte. Geroago, bere ahizpa hiltzean, bere koinatuarekin ezkondu zen eta alaba bat izan zuen, ahizparen semearekin hezia. Etxe berean bizi da oraindik.

Maria Razkin Leiza

Arbizun jaio eta bertan ibili zen eskolan. Ama gazterik hil zitzaion, 38 urte zituela, eta berak ez zuen ezagutu. Bai soroan, bai etxean lan asko egin behar izaten zuen. Senarra RENFEko langileburua zen. 33 urte zituenean ezkondu ziren.

Pilar Razkin Leiza (1931)

Loriarena etxean jaio zen 1931n, anaia gutxi zirenez, etxean gizonen lanak egitea tokatu zitzaion. Alabarekin bizi da etxe berean. Arbizuko euskalkia oso ongi gorde du.

Felix Razkin Mendinueta (1947)

1947an jaio zen Arbizun, etxean bertan. Lau senidetan hirugarrena da bera. Aita bizargina zen, Arbizukoa, baina hamaika lanetan aritutakoa. Zortzi urterekin hasi zen herriko eskolan, eta bederatzi urterekin Oñatira bidali zuten ikastera, agustindarrena fraidegai, osaba bat baitzuen bertan. 1969an Teologia fakultatera joan zen, Gasteizera, beste fraidegai batzuekin batera, Eusebio Osa apaiza taldeburu zutela. Gasteizen euskara irakasten hasi zen, Manuel Iradier taldean eta Pako tabernan. Juan Bautista Gamiz irakasle taldea sortu zuten gero, Gasteizko AEK-ren hazia izango zena. Araotzen (Oñati) egin zuten barnetegian euskara irakasteagatik atxilotu egin zuten. Olabide ikastolaren sorreran ere parte hartu zuen. Hiru lantegitan ibili zen lanean: Tximist, Michelin eta BH. Langile mugimenduan murgildu zen, eta orduko grebak eta 1976ko martxoaren 3ko sarraskia gertutik ezagutu zituen. 38 urte zituela, Euskal Filologia ikasketak egin zituen. Osakidetzako euskara zerbitzuan plaza lortu, eta bertan jubilatzen. Arbizuko euskara mantendu du eta hika mintzatzeko ohitura dauka.

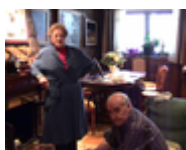
Jesus Razkin Mendinueta (1950)

Arbizun jaioa.

Miguel Jose Razkin Reparaz (1929)

Kataliñena etxean jaio zen 1929an. Herrian nekazalgoan aritutakoa da. Artzaintzak garrantzi nabarmena izan du beregan. Gaur egun Beheko Argiñaren etxean bizi da Micaela Razkinekin.

Jose Maria Reparaz Maiza (1922-2008)

Ixurkoneko etxean jaio zen 1922an. Bere anaia zaharrenak gerran ibili ziren, eta horren ondorioz asko jardun zuen gaztetan nekazalgoan etxean. Pellorena estera ezkondu zen. Okina izan zen; geroago burdinaren fundizioan jardun zuen modelatzen, eta aldi berean nekazalgoan eta behiak hazten aritu zen erretiratu zen arte. Lau seme izan zituen, 1979an alargundu zen bere emazte Maria Ines Razkin hiltzean. Gerora, baratze lanetan aritu zen 2008an hil zen arte.

Jose txo Reparaz Maiza (1927)

Ixurkoneko etxean jaio zen 1927an. Nekazaritzan egin zuen lan luzaroan, eta industrian ere ibili zen. Gerora untxi-granja jarri zuen, eta oraindik ere bertatik bizi da semeekin. Arbizon bizi da.

Agustin Reparaz Urkia (1932)

Maanttoniren etxean jaio zen 1932an. Herrian hazi zen, eta bizikletak konpontzen ibilitakoa da. Arbizon bizi da.

Pasarteak gaika

Herri honetan landu eta transkribatu diren pasarteak, gaika antolatuta.

1. Ohiturak eta bizimodua

1.1. Haurtzaroa

- **Hizlaria(k):** Berastegi Berastegi, Juanita
- **Elkarrizketatzailea(k):** Reparaz, Xabier
- **Erref:** ARB-009/004
- **Iraupena:** 0:02:53. **Hasi:** 00:03:53. **Bukatu:** 00:06:46
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai
- **Gaia(k):**
Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak
- **Laburpena:** Txikitako kontuak: eskola, jolasak...

Transkripzioa

-Ta zuk bestaldea, haurra ziñenean ta akordatzen zea, txikiteko gauzek eta?

-Txikiteko gauzek? Bai.

- Eskola ta faten ziñen?

- Bai, eskola, hemengo eskolak eitteko denboran, [Larrean zen...gendun] guk.

- A bai?

- Bai.

- Eitteko zegon.

- Bai. Maria Luisa zuen [...]. Larrea, Jose Inaziokin ezkondua zen... Maria Luisa. Haik bizitu zian Larrean zan [...], bueno beste etxe batian.

- Han eskolan.

- Eta han egokitu... eskola hau.

- Maistrua bizi zen han.

- Bai, goyen goyen, [...]. Orduan ez giñaken guk diruik, eta karameluak kromuekin, ta jartzen zien kromuak ee.. hoik.. burnizko bai... [...] eta beste batzutan berriz kartonak eta haik jartzen geñuzen, hola, taka, zein ateratzen ziñuban gehiena, ta puntu bet eta, hola.

- Eta beste aldea, soka soka...

- Sokakin ere bai, bai. Ta gero, attokakan.

- Attokakan?

- Attokakan. Lur montonien egurra sartu ta bata bestiakin, zu sartzen ziñuen harria hurrengo sartzen zuenarena mugitu, ta mugitzen baziñuen, zuk irabazten ziñuen.

- Ta gero zer egiten zuen, bota makila?

- Bai.

- Eta bila jun.

- Bai. Gero kapelusa ere bai, kapelus zentzerrus!

- Hori zer da?

- Kapelus, e, osea, kuadrilla biltzen giñen ta paratian kontra galtzen zuena zeon paratian kontra beida, ta ya, hor esaten geñun: “kapelus, zentzerrus!” Eta denak hor denak errostatzen giñan ta ordun bata bestian bila. Osea, han zeonak bestiak bilatu behar zittuen ta lehenbizi harrapatzen zuena, atzea hura parattian kontra. ¡Qué trabajos, eh!

- Bai. Ta bestela eskolan meistru bat akordatzen zaa edo meistra?

- Meistra bai. De Castro Urdiales giñuen guk meistra, e... Ez da alabatzeagatik baina lixta nitzen eskolan.

- Bai, e?

- Bai. Beti lehen.

- Bai, e? Ona orduen?

- Bai. Ez da nere burua jasotziagatik, baina egiya da. Eta, esto... kantatzen giñuben... espera, nola da? “Niñas si queréis venir vamos a la batalla, vamos a defender a nuestro santo Papa... vendrá...” eztakit zer “antes defender...” Espera, galdu naiz.

- Bai, kantu hura, ez dakit.

- Bai.

- “A defender a nuestro...”

- Gero berriz´e... ordun ze himno klase zegon.

- Bai, karo .

- Eskolai, eskola guztiai buelta osua ematen giñon, himnoa kantatu behar, ta gero kanpora.

- Errepublikara garaien?

- Hori da, bai, bai.

1.2. Elikadura

- **Hizlaria(k)**: Berastegi Berastegi, Juanita
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Reparaz, Xabier
- **Erref**: ARB-009/009
- **Iraupena**: 0:00:21. **Hasi**: 00:10:11. **Bukatu**: 00:10:32
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai
- **Gaia(k)**:
Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa
- **Laburpena**: Taloei eta ogiari buruz hitz egiten du.

Transkripzioa

- Gero taluek eta ere egingo ziñuen zuk?

- Talue ez dut ezautu itxen. Osea, bai, beste etxan baten ikusi dut, baiña etxean ez, eske gure amak egiten zigun ogiya, ta saltzen zuben ogiya.

- A! Saldu eitten zittun?

- Bai, saldu eitten zuben, bai, asike...

- Harekin zuk...

- Osea ke, talorik ez...

1.3. Arbizun gertatutako suteak

- **Hizlaria(k):** Berastegi Berastegi, Martin
- **Elkarrizketatzailea(k):** Artola Kortajarena, Koldo
- **Erref:** ARB-037/001
- **Iraupena:** 0:02:22. **Hasi:** 00:00:00. **Bukatu:** 00:02:22
- **Multimedia:** audioa online entzungai
- **Gaia(k):**
Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Gertaera izugarriak eta ezbeharrak
- **Laburpena:** Herrian gertatutako suteen inguruko kontuak.

Transkripzioa

- Noiz gertatu zen erreketak hura?
- Oi da, fetxik enuke esaan, fetxa, ze urtetan ein tzen enuke esaan, zela abuztuben bei, bei-ta... guañiken ee, emen elkarri launtzen dakiyo ba zeran, e... gari biltzeko gareiyen, elkarri launtzen besteai.
- Baina duela, orain, zenbat urte gutxi gorabehera?
- Izein ttu ba... ogeiren bat urte bei, bäi, ta... guañiken ee egun ortan, bazkaltzen ai zien, etxalde oitako gariyek einda. Orduben tximist'at sartu zen? ola? plazako orti? ta kruzetu zuben ortzeño, ta amabi err-, itxe erre zien, bei. Bah, azidenteik ez zen gertatu, gariyek eta osea...
- Ez zen inor hil...
- Ez! ez zen iñor il, ez.
- Eta aziendak eta...?
- Ez, denak salbatu zien.
- Bai, denak, pixkanaka ateratzen eta...
- Bei, ta au gaela... amar urte? erre zen beix.
- Zein, hau? hau ere?
- Au, au, au, au...
- Orain hamar urte?
- Kasualmente beiyek jeixten ari nintzen ni, kortoxirkuitu at edo ze izen tzen? lastue iduitzen duun lekuben, goyen, ta... jeh, suba! gero sub oi? ta, esne-baldia erdeita, erdiya, jeitxita nakan; baldea, esnia, arri eman? (...); bota nuben baio... ordureko, puh! asi zen ee, garmenduen e...
- Esku zeneukana, e?
- Eskuben, bei ta gio, bouh!... beleixe garri-, ta asi nitzen ee garraxi te... "suba, suba", puah!... kixkäldu zen d'enzap.
- Bai? etxe guztia?
- Bei, raso.
- Eta hemen, aldamenean ere bada...
- Ez! etzen pasa p'or; oi geos erre zen beix, oi geos ë... eztait nik, lau-bat urtia? o, nola zen? orti... ordubuen erre zien, bat, bi, iru, lau; lau erre zien, bai. Orr ee ez zen ezer gertatu, azidenteik or... bei; ola.
- Ta gio? goiyen ee bai, goiyen, beste... an ee, beste tzean, zenbat zien? amabost ustë ot zela, eztakit, dena elkarri bilduta dao erriy au, ta dena obres beteta! egun guzien...
- Kale Nagusi bat bezala...
- Bei-ba, lastos beteta, flora bezela, ta goiyen artu zuben ta, buuuh!...

1.4. Arruazuko kanpaiak

- **Hizlaria(k)**: Berastegi Berastegi, Martin
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Artola Kortajarena, Koldo
- **Erref**: ARB-037/002
- **Iraupena**: 0:01:00. **Hasi**: 00:02:22. **Bukatu**: 00:03:22
- **Multimedia**: audioa online entzungai
- **Gaia(k)**:
Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Kanpaiak
- **Laburpena**: Arruazun kanpai-jotze txapelketak egiten ziren.

Transkripzioa

- Gero hemen bada beste herri bat, Arruazu nik uste, hor jotzen dituzte kanpaiak edo, ez? egiten dute halako, konkurtso modua edo?
- Bai...
- Arruazun da?
- Bai, Arrazu bei.
- Izan zara inoiz ikusten?
- Bei, izan neiz... eondu neiz bai, ellear, noiz izaten? Guai ezta it eätten dubien, e? guain Arbazun eätten dubien ee... bei.
- Eta zer da, segun nor hiltzen den edo zein ezkontzen den edo... kasuen arabera...
- Eeez! ez...
- Jotzen dute modu diferentean edo?
- Bei, klaro! Or, ezta ideirikan ze... ixtorio ematen diyuen beya or, kanpeonatuak bazuntxien, bei, aik ematen tziyuen, arbazuarr oik ee, bazubien afiziyo pixkat, an erriyan jotzeko... bei.
- Han jakingo dute nola, zer dela-eta nola jotzen duten eta...
- Bai, len esan duzunek jakiñen du... zuk esan duzun apezak (...).
- Bai, Satrustegi...
- Satrustei, puh!... oixe.

2. Lanbideak

2.1. Kanpora lanera

- **Hizlaria(k)**: Berastegi Berastegi, Juanita
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Reparaz, Xabier
- **Erref**: ARB-009/005
- **Iraupena**: 0:00:37. **Hasi**: 00:06:46. **Bukatu**: 00:07:23
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai
- **Gaia(k)**:
Lanbideak » Neskameak
- **Laburpena**: Kanpoan zerbitzatzera joateaz hitz egiten du. Berari ez zitzaion tokatu kanpora joan beharra.

Transkripzioa

- Eta gero jende asko joaten zen serbitzea eta kanpora ta...
- O, denak serbitzen [...]
- Bai, zuri ere tokatu zakizun?
- Festetako autobusa etortzen zen serbitzeko jendiakin.
- Bai, e?
- Izeba Frantziska zuben hura, beno izeba baiño gehio...

- Bai, Txulokua esaten dezu, ezta?
- Segunda tía o...
- Bei, bei.
- Pues, harren denboran, harren denboran autobusa etortzen zen.
- Ta noa joaten ziren autobusak?
- Donostin gehienak. Iruña aldia baiño gehio Donostia. Bai, bai, bai.
- Zuri ez zakizun tokatu?
- Ez, ni hemen.
- Zu... hemen serbitziakin nahikoa... ordun.
- Bai.

3. Familia eta harremanak

3.1. Familia

- **Hizlaria(k)**: Berastegi Berastegi, Juanita
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Reparaz, Xabier
- **Erref**: ARB-009/006
- **Iraupena**: 0:01:46. **Hasi**: 00:07:23. **Bukatu**: 00:09:09
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai
- **Gaia(k)**:
Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa
Aisia » Taberna giroa » Tabernak eta jatetxeak
- **Laburpena**: Bere aitona Juanitok etxea eraiki eta taberna jarri zueneko kontakatu du.

Transkripzioa

- Aitzazu, bederatzi senide izandu giñen.
- Bederatzi senide?
- Eta gure ama urte batekin /urtiatekin/ gelditu zen amaik pe. Eta gero aittuna, eske egin zen ezkondu bigarren alditan. Eta, oi, gure amak ere, Jesus! Kejatzan zen aittunai, ama, osea, madrastrangatikan. “Ze ein bihar dut, haurra, zu alaba ta bestia andria dut eta ia ze ein bihar duten nik!”; oso suerte txarrekoa zan gure ama. Umek ordeko hemen Joxen [ixkiñara ekarri zaubien]. Baiña ke ba! Ez emen zuen [hilabete ein]. Bere amiña [...], “Amiña, ni etxea! Amiña, ni etxea!” ta “Baiña aittek ze esan bihar dizu / bihaizu/? Ez zaittu amettituko!” eta “Ni etxea!” eta eman emen zuen [...] etxea. Geo, nere aittuna horri esan omen zion: “mutikoa, neskato honek ez dik ba oneik ta. [..] Itxura ere bizi zen, [suge herrosa] bat jarri omen zen, gero esan omen zuen: 20 urteko ume banazka ere, nik ez bat eman umekorik ordeko. Haurra, hartzazu saria ta zuaz kardeberetara. Ze kolejiyu bilatzen zuten, eh! Kardeberak ba al dakizu zer zien?
- Ez. A! Belar txarrak...
- Pateta tartien dabilen e...
- Belar txarrak...
- Jende asko joaten zen kardaberak biltzea.
- Gero zer ematen zuten dirun bat edo hura kentzeagatik edo nola?
- Ez, ez.
- Oi soruen, souen belar txarrak kentzea.
- Ba, gero gure amak esaten ziguen, Altsasun bestela han serbitzen lagunak eta, hara madrastra: “La hicieron de almíbar y todavía sabía amarga”.
- Hori esaten zun zuen amangatik?
- Bai, “La hicieron de almíbar y sabía amarga”. Hola...

4. Baserria

4.1. Soroan lanean

- **Hizlaria(k)**: Berastegi Berastegi, Juanita
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Reparaz, Xabier
- **Erref**: ARB-009/007
- **Iraupena**: 0:00:41. **Hasi**: 00:09:09. **Bukatu**: 00:09:50
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai
- **Gaia(k)**:
Baserria » Baserriko lanak » Baratzea eta soroa
- **Laburpena**: Zer lan egiten zuten etxean, soroan…

Transkripzioa

- Lanak eta aurrero asko egin dezue emakumiek eta...
- Soruen.
- Soruen, soruen gaztiek ezta?, ta itxen gero zaharraguet eta... sukaldien
- Horregatik goizeko [utuperra] ta joateko, hurrenian goizeko bostetan igual belarra [ebaitzea] ta gero gosaia egin. Gosaia, badakizu, eltze pateta no faltaba.
- Gosaria zuek ematen ziñubien?
- Bai.
- Bai, bai hola, emakumiek eta bueno, neskatuek eta...
- Emakumiek-eta pues belarrai buelta ematia, belarra barratzia... holako

kontubek.

-Bai, ta gizonak gosaldu ta bazkaldu ta egiten zuen soruen askotan.

-Souen! Ta geo bazkaldu ta halako ezponda [...balin bazuen], han siesta pixket...

-Siesta iten zuen.

4.2. Emakumea

- **Hizlaria(k):** Berastegi Berastegi, Juanita
- **Elkarrizketatzailea(k):** Reparaz, Xabier
- **Erref:** ARB-009/011
- **Iraupena:** 0:00:49. **Hasi:** 00:12:06. **Bukatu:** 00:12:55
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai
- **Gaia(k):**
Baserria » Baserriko lanak » Baratzea eta soroa
Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa eta oinetakoak
Ekonomia eta industria » Emakumeak lan-munduan (etxetik kanpo)
- **Laburpena:** Emakumeak sororan nola tapatzen ziren azaltzen du.

Transkripzioa

- Ta, bestela, sorora... jendea sorora joaten zenian da, emakumik tapatu itten tzin ezta?

- Uuu... sudur punta gehien bakarrik, ez giñun beztu bihar e. Ke ba!

Akordatzen naiz [Mahatsan... Angeles] bizi da gure gaiñin. Modista zen eta bizitzen zien Kontxin kalin eta... Este... Fermiñoneko Juan hemen [ziharrekale] hontan soroa [etortze zenin]. Jo, Juan guantiekin pateta ateatzen. Ikustia guk!

- Guantiekin.Gauza berria.

- Ze nobedadia e!

- Nobedadia.

- Eta hombre, ez giñuen beztu biher, sudur punta, begiyek juxtu-juxtu tapatu ta pañelua ederki jarri ta... ez beztutzeko!

- Orain alrebes!

- Orain beztu ein biher! Urduan ez beztutzeko!

- Diferentziya.

- Bai.

4.3. Belarra

- **Hizlaria(k):** Berastegi Berastegi, Juanita
- **Elkarrizketatzailea(k):** Reparaz, Xabier
- **Erref:** ARB-009/012
- **Iraupena:** 0:00:49. **Hasi:** 00:12:55. **Bukatu:** 00:13:44
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai
- **Gaia(k):**
Baserria » Baserriko lanak » Baratzea eta soroa
- **Laburpena:** Belarra ebakitzen joaten zirenekoa kontatzen du.

Transkripzioa

- Ta gero belarretara ta...

- Baita ere.

- Areñara ta, bai baita ere... haik bronkak, buuu...
 - Zer ba?
 - Txanda batian Areñaa joan giñen ta...
 - Bi karri ekarri behar gure gizon horrek, zu!
 - Lehenbiziko karrua ta gero endeitz hura. Sokako e, sokara lotu zian beste karrua, ta keba, oi... euki zakiun [...]...
 - Bi karro?
 - Bi karro arbi. Bat ez ekarri, eta bi ekarri behar. Baiña, klaro, [Areñaa....] ta bi ekartzia, pues bentaja handiya zuben.
 - Klaro, biaje [...].
 - Klaro. Gero itxea ekarri eta zea ere, goiko burni hoik dauden tokira atera belar guztia maineretan, [ez zen hobia].
 - Hor lan handiya [egiten zuten].
 - Bai.
 - Hor gizonak bakarrik.
 - Bai.

4.4. Txerria hil

- **Hizlaria(k)**: Berastegi Berastegi, Juanita
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Reparaz, Xabier
- **Erref**: ARB-009/015
- **Iraupena**: 0:01:24. **Hasi**: 00:15:29. **Bukatu**: 00:16:53
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai
- **Gaia(k)**:
 Baserría » Baserriko lanak » Abere-hiltzea
- **Laburpena**: Txerria hiltzen zenekoaz hitz egiten du.

Transkripzioa

-Ta gero txerrik hiltzen zubenin da...
 - Eh?
 - Letxonak biltzen zittubenin, ordubren festa izaten zen, ezta? Fiesta...
 - Festa, bueno....., guri, ama zen, nere ama zen Goiko hargiñeana eta anaia zakan han ezkontute zeon da ta anaia hura ere ekarri beharko zuben Santu Guztiten eta txerriye hiltzekuen... Geo festa itten zen txerriya hiltzekuen.
 - Puska ematen zen gero parientiei.
 - Gero tripotak partittu, lehengusiei o illebei o senidiei, tripota bere gibel puxkakin partitzen zen.
 - Eta urtiakin zenbat txerri...
 - Itxe bakoitzien?
 - ...hiltzen ziren? bai, bat edo bi?
 -E.. gehien hiltzen zuenak bi. Bi, bai. Batekuek asko.
 - Batekuek?
 - Bai, batekuek asko, baiño bi ere bai.
 - Gero pernillek eta... gatzetan.
 - Gatzetan, eta... ba ongi kontserbatzen zien. Jendiek e tokiya badakizu ordubren almazen o, oain almazen esaten dieu, baiño orduen txoxak eta izaten zien, eta han zeon ez ongarrri ta ez ezer ere ez, humedadeik ez... Eta ez dakit zenbat egunetik buelta ematen zakiyon urdeiei. Urdeie gatzien jartzen zittunien, ta gero ez dakit zenbat eguneta buelta ematen zakiyon, bai.

4.5. Txerria hazi

- **Hizlaria(k):** Berastegi Berastegi, Juanita
- **Elkarrizketatzailea(k):** Reparaz, Xabier
- **Erref:** ARB-009/016
- **Iraupena:** 0:01:26. **Hasi:** 00:16:53. **Bukatu:** 00:18:19
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai
- **Gaia(k):**
Baserría » Baserriko lanak » Baserriko animaliak
- **Laburpena:** Txerriak hazteko, ezkaratzean ematen zitzaien jana txerrikumeei. Bezero batzuek gaua tabernan pasatzen zutenak eta harritu egiten ziren hainbeste euli ikusita.

Transkripzioa

- Txerriek hazitzekuan da, basuan egoten zien ta gero ekarri egiten zien, ezta?
- Bai.
- Ta gero hemen ematen zenien....
- Gero itxen.
- ... arbiyek eta...
- [Pentsa ezazu], hazitzen zen orduan euliye, mmm, alegiya, "por carros"!
- Euliye.
- Txanda batian bi ajante bat etorri omen zen gure etxea ta, gure amak [...] gizon hori, ta gora etorri zen. Euliyek eskaratzen [...] eta euliyei gizon hura pasien ta, "bruu" jasotzen omen zien, ta "Jesus! hor zion, ba, oain´e gizon hori". [guri zeatzen ez...] ta bera pasatzian, "bruu" jasotzen omen zian.
- Euliya asko orduan.
- Euliya kantidadia.
- Ta barretik-eta jende asko pasatuko zan, ba, hola, kanpoko jendia ta?
- Bai, beti ezautu dugu jendie, oai ta... Oai´e bastante [darabigu] ta, beti, beti jendia.
- Ta euskeraz, euskeraz zakittenak ta euskeraz ez zakittenak ere pasatuko zian...
- Baaa... bai, ta zenbat kastellano sortuko zen? [...] euskeraz dena.
- Bai, euskeraz dena. Ta bazkaiek ematen zenittuen... Bazkaiek eta...
- Bai, bazkaiek. Afa... hombre, bastante [guatzik egiten giñuen].
- Guatzik ere bai...?
- Gure amak jarriko zittuen guatzik, baitta ez dakit nun ere,... bai, bai.
- Lo egiten gelditzen zien.
- Lo egittea, bai, bai.
- Posada bezela edo?
- Hori da, bai.

4.6. Behiak

- **Hizlaria(k):** Berastegi Berastegi, Juanita
- **Elkarrizketatzailea(k):** Reparaz, Xabier
- **Erref:** ARB-009/024
- **Iraupena:** 0:01:05. **Hasi:** 00:26:38. **Bukatu:** 00:27:43
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai
- **Gaia(k):**
Baserría » Baserriko lanak » Baserriko animaliak

- **Laburpena:** Behiei buruz hitz egiten du.

Transkripzioa

- [Ez zegoen kuartorik,... hantxen ez da gelditzen].
- [Ez dabil]... behiek eta ahuntzek eta bai...
- Behiek eta...
- Ta zuk baziñazkazuben, esto, idiyek o behiek?
- Guk?
- Bai. O ez ziñakazun?
- Iriyek, iriyek, iriyek zittuen! Gero, azkenea, pues, behiren bat, [baiña], bai, iriyek, iriyek.
- Iriyek. Lana itten zuen iriyek garai hartan.
- Ta gero soruei buelta emateko ez zegoen traktoreik. Ezautu giñuken geo... bueno, [etxien ezautu giñuben traktoria], baiña ez zegoen traktoreik, eta ganaduekin ematen zekiyon lurrai buelta. Lehenbizi, pixket urratu eta gero makina edo "bravan" o demontre!
- Ta behiei, zera, izena jartzen zakiyoen, ezta?
- A, bai... batian Morika, bestian... izena, bai.
- Ongi tratatzen zakiyen behiei hola...
- Aitzazu! Ardiyek´e gehienak izena bazubien. Oain ez dakit. Ardiyek´e bai e!

4.7. Behorrek bedeinkatzera

- **Hizlaria(k):** Berastegi Berastegi, Martin
- **Elkarrizketatzailea(k):** Artola Kortajarena, Koldo
- **Erref:** ARB-037/003
- **Iraupena:** 0:01:38. **Hasi:** 00:03:22. **Bukatu:** 00:05:00
- **Multimedia:** audioa online entzungai
- **Gaia(k):**
Baserría » Baserriko lanak » Baserriko animaliak
Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Ohiturak eta sinesmenak
- **Laburpena:** Antzinako ohiturak. Jendea behorrek hartuta joaten zen elizara, bedeinkatzera.

Transkripzioa

- Alorrek eta aziendak eta, bedeinkatzen ziren?
- Aziendak... beeikatzen zien beti, bio-, beorrek geyenak bedeinka tzien, elizai buelta ematen zakiyon leno.
- Bai?
- Biorrak artuta.
- Behorrekin?
- Bei.
- Beste animaliekin ez?
- Ez! besteik ez, biorra. Geo? e... artua beeikatzen zubien ba, elizen e? eta grano puxka banak e, denei ematen zayekin; zerriek basuen bagiñuzkiyen ee? gue amonak emaan tziun e ga. Bakizu, beeiketub oi, kuantu? eztakit zer tzela... kostunbrea!
- Ze egunetan zen hori? behorrek-eta eramaten zirenekoa? San Blas ote?
- San Blas, San Blas izeen da, bei.
- Orduan jendea joaten zen elizara behorra hartuta? besterik ez? beste animaliarik ez?
- Beorra, bai.

- Eta elizaren inguruan buelta ematen zuten?
 - Buelta, bei, iru buelta ziela uste ot, bei.
 - Eta gero?
 - Gero? bakoitza bere itxea.
 - Apaizak elizatik atera eta...
 - Bei, bai, bei, bedeiketu te kontub oi. Ta guai're baa kostunbria, ya. Kotxe berri bet ekartzen baa, olako... ze oetan? bueno, urtin biltzen dien denak, e? bayä egun batién? beeiketzen ttu, eliz atarien? da...
 - Eta esan dezu kandlekin zeredozer egiten zela?
 - Bai, kandelak beeika zitui? zittu(e) bai, ta guaañ ere bedeitzen die.
 - Eta kandelatik, badakizu, erretzean erortzen den zera hori (ezkoa), hori ez zen botatzen behorren gainean edo?
 - Ez, ez, ez... emen ez.

5. Aisia

5.1. San Juanak

- **Hizlaria(k)**: Berastegi Berastegi, Juanita
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Reparaz, Xabier
- **Erref**: ARB-009/019
- **Iraupena**: 0:01:53. **Hasi**: 00:20:49. **Bukatu**: 00:22:42
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai
- **Gaia(k)**:
 Aisia » Jai-giroa » San Juan
- **Laburpena**: San Juanetan nola dantzatzen zen kontatzen du.

Transkripzioa

- San Juanetan ta...
 - Bai, diferentia [zian] San Juanetan, e... San Juanetako zortzikoa... Herri askotan ere egiten da ta hemen ez [be egin]... Zaharrena hau zen eta gero utzita [...]. Nik ezagutu dittut azkeneko zortzikuen Kondian Felix, Motzan atzekaldeko Antonio... gehio ez dakit. Ariñak izaten zien dantzari horiek.
 - Zer egiten zuen zortzikuen?
 - Orduen?
 - San Juanetan ez?
 - Orduen, pues, neskato ta mutiko fila haundi bet jartzen zen ta eskuti heldute pañelua, batetik bestea pañeluakin, eta bueltak ematen zittunien kantatubaz ze hau...
 - “Maria Lonbrenen zaldiya”?
 - E?
 - “Maria Lonbrenen zaldiya”?
 - Bai. “Maria Lonbrenen zaldiya, salto ta brinko larriya”. Bai, hura. Ta geo gelditzen zenien, pues, jota kantatzen... jota dantzatzen zuen. Ta gero, nola egitten da saludo hori aurrekuko dantza hori, pues estilu hortaa Ayuntamientukok egoten zen balkonien ta [harri zeatzen ziyoen].
 - Plazan?
 - Plazan, plazan bai. [Nik] oaindiken ´e Josetxo [Jostana] oain dala hiru urte edo lau urte joan zen, Ameriketaa joan zen, eta hura etorri ta ez ziela lehenoko festak.
 - Karo, festa asko kanbiatu da.
 - Dena.
 - Aurrero, musika ta jendiak kantatu ta... jendiak kantatu...
 - Hoooola, bai. Nik dantzán ezautu dittut Paula Mari Anttoniña ta... amiñek!

eta dantzan han plazan. Eta goai ezta haurrik ez da dantzatzen.
- Korruen ezta? Jendea korruen jartzen zen ta...
- Bai, bai.

Transkripziorik gabeko pasarteak

Ondorengo pasarteak gaika landuta eta kodifikatuta daude, baina oraindik transkribatu gabe.

1. Ixurkonea jaiotetxearen egitura (ARB-007/002)

Bere etxearen, Ixurkonearen, egitura nolakoa zen azaltzen du.

2. Belarra ebaki eta eramaten (ARB-007/003)

Belarra nola ebakitzen zuten azaltzen du. Gero belar horrek urte guztirako balio behar izaten zuen.

3. Soroko lanen prozesuak eta tresnak (ARB-007/004)

Soroan zer prozesu zeuden azaltzen du: lehenengo, lurra landu; geroago, erein (hori eskuz egiten zuten familia osoaren artean); bakandu; eta udazken aldera bildu (horretarako sega erabiltzen zuten). Bildutakoa gurdian kargatu eta idiekin eramaten zuten.

4. Eultziak (ARB-007/005)

Eultziak: pikorra ahotzetik bereiztea larrinean.

5. Errotan ehotzea, eta hori nola ordaindu (ARB-007/006)

Urte guztiko garia errotara eramaten zen han ehotzeko, eta laka kobratzen zela ehotzeagatik kontatzen du.

6. Ogia etxean egiten zutenekoa (ARB-007/007)

Ogia etxean egiten zuten emakumeek. Nola egiten zuten azaltzen du. Zer ogi mota zeuden eta ogi bakoitzak zenbat denbora irauten zuen aipatzen du.

7. Arbiak prestatzen (ARB-007/008)

Arbia nola prestatzen zuten kontatzen du; txerri-janerako erabiltzen zuten.

8. Artoa (ARB-007/009)

Artoa, garia bezalaxe, errotan ehotzen zuten. Artoa urri aldera biltzen zen, eskuz. Artoaren hostoak ganaduari emateko aprobetxatzen ziren. Artoa nola biltzen zuten azaltzen du.

9. Taloa eta artoa (ARB-007/010)

Taloe asko jaten zen lehen, ogiaren ordeaz. Artoa ere jaten zen, taloe baino lodiagoa zen.

10. Baba, oloa, txitxirioa (ARB-007/011)

Nekazaritza-produktuez hitz egiten du: baba, oloa, patata, txitxirioa...

11. Soroan lanean (ARB-007/012)

Soroko lanaz hitz egiten du: egunerokoa, siesta, soroan bertan bazkaldu...

12. Idiak (ARB-007/013)

Idiei buruzko kontuak aipatzen ditu: ferratzea, osatzea...

13. Egurra (ARB-007/014)

Egurra basotik nola jaisten zuten kontaktzen du.

14. Orbela (ARB-007/015)

Orbela basotik ekartzean zertarako erabiltzen zuten, eta nola gordetzen zuten kontaktzen du.

15. Familiaren gaztaina-arbolak (ARB-007/016)

Familiaren jabegoa ziren gaztaina-arbolei buruz hitz egiten du.

16. Familiaren intxaur-arbolak (ARB-007/017)

Familiaren jabegoa ziren intxaur-arbolei buruz hitz egiten du.

17. Ahuntzak (ARB-007/018)

Ahuntzak eta ahuntzainak.

18. Behiak (ARB-007/019)

Behiei buruz hitz egiten du.

19. Zezenak (ARB-007/020)

Zezena basoan aske zebilenerokoa kontaktzen du.

20. Txerriak hazten (ARB-007/021)

Txerriak basoan hazten zituztenekoa.

21. Txerriak: zotolak (ARB-007/022)

Txerrientzako txabolak basoan nola egiten ziren.

22. Txerria hiltzea (ARB-007/023)

Txerria hiltzen zutenekoa kontaktzen du.

23. Baratzea (ARB-007/024)

Baratzeak.

24. Txerria hil ostekoa (ARB-007/025)

Txerria hil ostean zer egiten zuten kontaktzen du.

25. Industrian lanean (ARB-007/026)

Fabrikan, galdategian lanean ibiltzen zen, eta bere lanaren nondik norakoak kontaktzen ditu.

26. Txabolako zubia bota zutenekoa (ARB-007/027)

Txabolako zubia erori eta berreraiki zutenekoa kontatzen du.

27. Auzolana (ARB-007/028)

Auzolana eta "aatea" (edatea).

28. Kintoak (ARB-007/029)

Kintoei buruz hitz egiten du.

29. Elkartasuna: erkideak (ARB-007/030)

Erkideei buruz hitz egiten du.

30. Ehundegia (ARB-007/031)

Ehundegiari buruz hitz egiten du.

31. Hautzaroko aisialdia eta eskola (ARB-008/003)

Txikitako gauzak: eskola, kantak, jolasak...

32. Kanpora lanera (ARB-008/004)

Kanpoan zerbitzatzera joan beharraz hitz egiten du. Bera hainbat lekutan ibili zen neskame.

33. Koinatuarekin ezkondu (ARB-008/005)

Bere ahizpa umea izan zuenean hil zen, eta haren senarrarekin ezkondu zen Felisa.

34. Emagina (ARB-008/006)

Herriko emagina Hermenegilda.

35. Ehultziak (ARB-008/007)

Soroko lanei buruz hitz egiten du: nork egiten zuen lan, eultziak eta abar.

36. Lixiba (ARB-008/008)

Etxeko lanak: lixiba...

37. Orbela (ARB-008/009)

Basoan orbela biltzen zenekoa azaltzen du: lotetan banatzen zen gertuen zegoen baso zatian.

38. Egurra (ARB-008/010)

Basotik egurra ekartzen zutenekoa.

39. Behiak (ARB-008/011)

Behiak basoan eta etxean.

40. Txerria hil (I) (ARB-008/012)

Txerria hiltzean, senideei puska ematen zitzaieela azaltzen du.

41. Elikadura (ARB-008/013)

Taloari buruz hitz egiten du: noiz jaten zuten, nolakoak ziren...

42. Txerria hil (II) (ARB-008/014)

Tripota, txistorra, pernilak... izaten zituzten txerria hil ostean.

43. Eliza (ARB-008/015)

Eliza: angelus edo kera, bezperak, ogi-sepultura.

44. Almirantea (ARB-008/016)

Braulio almirantea (aguazila).

45. San Juanak (I) (ARB-008/017)

San Juanak: festak, kantak, parranda...

46. Inauteriak (ARB-008/018)

Inauterietako ohiturez hitz egiten du.

47. San Juanak (II) (ARB-008/019)

San Juan ostean, belarra ebakitzera Arañara joaten zirela kontatzen du, besteak beste.

48. Emakumea (ARB-008/020)

Gogoeta egiten du: zeinen gogorrek ziren egin beharreko lanak; emakumeak zergatik joaten ziren sorora lanera arropaz estalita...

49. Eskola (ARB-008/021)

Maisuak nolakoak ziren azaltzen du. Eskolan gutxi ibili zen.

50. Argia (ARB-008/022)

Argindarra

51. Nekazalgoa (ARB-008/023)

Soroan lanean aritzean, tapatu egin behar zutela kontatzen du.

52. Burdinak erakusten (ARB-009/001)

Tresnak erakusten ditu: laratza, otajakia...

53. Jaiotetxea (ARB-009/003)

1919an jaio zen Ubeldeko etxean. Etxearen egitura.

54. Garai hartako bizimodua (ARB-009/008)

Hainbat kontu aipatzen ditu: zer jaten zen, nola bizi ziren, zeinen latza zen bizia...

55. Elizan (ARB-009/010)

Eliza: sepultura.

56. Aldaketak (ARB-009/013)

Aspaldi gaur egun baino borondate hobea omen zen: elkarri laguntzeko joera handiagoa zegoen.

57. Zorrak (ARB-009/014)

Bere aitona Juanito zorretan sartu zen etxea eraiki eta taberna jartzeko, eta azken letra ordaindu zueneko kontakatu du.

58. Bideberriko lanak (ARB-009/017)

Aitona gurdizaina izan ze: diputazioarentzat egiten zuen lan errepidean harria txikitzen, eta nola ibiltzen zen azaltzen du.

59. Argia (ARB-009/018)

Argindarra

60. Almirantea (ARB-009/020)

Braulio almirantea.

61. Kintoak (ARB-009/021)

Kintoak: beren tabernan ere izaten zen soldadutza egin aurreko parranda.

62. Lixiba (ARB-009/022)

Lixibak nola egiten ziren.

63. Artoa (ARB-009/023)

Artoarekin multzoak nola egiten ziren azaltzen du.

64. Ahuntzak (ARB-009/025)

Ahuntzei eta ahuntzainei buruz hitz egiten du.

65. Oiloak (ARB-009/026)

Oiloei buruzko anekdota kontakatu du.

66. Orbela eta gaztainak (ARB-009/027)

Gaztainak eta orbela

67. Familia (ARB-010/002)

Bere familia pobrea zen, garai hartan ohikoa zen bezala. Haurra zela, basora txabolara bidali zuteneko kontakatu du.

68. Artzaingoa: txabola (ARB-010/003)

1936an artzain ibili zen txabolan bakarrik. Txabolako egunerokoa lanak zeintzuk ziren aipatzen du.

69. Otsoa (ARB-010/005)

Otsoarekin gertatutakoa kontakatu du.

70. Mendira ardiekin (ARB-010/006)

Mendian gora ardiekin.

71. Gazta saltzen (ARB-010/007)

Gazta saltzen.

72. Artilea (ARB-010/008)

Artilea.

73. Ardiak saltzen (ARB-010/009)

Ardiak saldu beharra; artzaingoa lehen eta orain.

74. Txerriak hazten (ARB-010/010)

Txerriak nola hazten zituzten, zotolak nola egiten ziren...

75. Orbela (ARB-010/011)

Orbela biltzen zenekoa.

76. Arbia (ARB-010/012)

Arbia bildu eta txikitzen zutenekoa; animalien jana.

77. Txerria hil (ARB-010/013)

Txerria hiltzen zenekoa.

78. Argia (ARB-010/014)

Argindarra, errotako sozietateak.

79. Errota (ARB-010/015)

Errotan ehotzeko kobratzen zutena, laka.

80. Artzaingoa: lehia (ARB-010/016)

Beste artzainei buruz eta haiekin zuen elkarren arteko tratuari buruz hitz egiten du.

81. Haria egiten (ARB-010/017)

Haria nola egiten zuten bere aitak eta aitonak.

82. Artzaingoa: gazta nola egin (ARB-010/018)

Gazta nola egiten zuten.

83. Sagardoa (ARB-011/002)

Sagardoari lotutako hainbat kontu azaltzen ditu: etxeko sagardoa nola egiten zuten, nora saltzen zuten, dolarea eta sagastiak...

84. Argizaria (ARB-011/003)

Argizaria nola egiten zuten azaltzen du.

85. Familia (ARB-011/004)

Familiartekoen kontuei buruz hitz egiten du. Senide batzuk ikastera joan ziren bitartean, berari etxean gelditzea tokatu zitzaion.

86. Eskola (ARB-011/005)

Maistrei eta bere ahizpari buruz hitz egiten du.

87. Eliza: Corpusak (ARB-011/006)

Corpus Eguna: karrika nola apaintzen zen azaltzen du.

88. Ezkontzako apaingarriak (ARB-011/007)

Ezkontzan apaingarriak herri osoan zehar nola erakutsi ohi ziren azaltzen du.

89. Elizan (ARB-011/008)

Elizako sepultura, argizaria...

90. Inauteriak (ARB-011/009)

Txatarrak edo inauteriak: "aittun haundiya" eta "amin txikiya", musikariak, Santa Ageda...

91. Txerria hiltzen (ARB-011/010)

Txerria hil eta senideei puska ematen zitzaieela azaltzen du.

92. Aldaketa (ARB-011/011)

Gaur egungo gizartean izandako aldaketak aipatzen du.

93. Arrosarioa (ARB-011/012)

Urrian Ama Birjinari arrosarioa kalean errezatzen zitzaioela kontatzen du.

94. Medikua (ARB-011/013)

Medikuari izaten zitzaion errespetuaz hitz egiten du.

95. Ostatuko aitona (ARB-012/002)

Ostatuko etxea zergatik deitzen den horrela azaltzen du.

96. Aita (ARB-012/003)

Bere aitaren lanbideaz hitz egiten du: hargina zen.

97. Artzaingoa (I) (ARB-012/004)

Artzain lanak, txabola, gazta...

98. Pasaiara lanera (ARB-012/005)

Pasaiara lanera joan zela azaltzen du.

99. Basomutila (ARB-012/006)

Otsagabian basolanean aritu zirela azaltzen du.

100. Arzaingo (II) (ARB-012/007)

Artzaingoaz hitz egiten du.

101. Txondorrak (ARB-012/008)

Basoan txondorrak nola egiten ziren azaltzen du.

102. San Juanak (ARB-012/009)

San Juanetako dantza, festa, parrandaz hitz egiten du.

103. Inauteriak (ARB-012/010)

Txatarrak edo inauteriak: "aittun haundiya" eta "amin txikiya".

104. Janzkera (ARB-012/011)

Nola janzten ziren deskribatzen du.

105. Gosea eta aldaketak (ARB-012/012)

Gose zirenean, "mingorratsak" izeneko belarrak, masustak, jaten zituztela kontatzen du. Gizartea nola aldatu den aipatzen du.

106. Bataioa (ARB-013/002)

Bataioaz hitz egiten du.

107. Ezkontzako arreoak (ARB-013/003)

Ezkontzako arreoaz hitz egiten du.

108. Eliza (ARB-013/004)

Elizako kontuak aipatzen ditu.

109. Apaizaren bedeinkazioa arrautzen truk (ARB-013/005)

Apaizaren bedeinkazioa jasotzeko, arrautzak eman behar izaten zitzaizkion.

110. Corpus Christi eguna (ARB-013/006)

Corpus Christi egunaz hitz egiten du.

111. Txerria hiltzen (ARB-013/008)

Txerria hiltzeari buruz hitz egiten du.

112. Etxeko lanak (ARB-013/009)

Hainbat kontu azaltzen ditu: bazkaria sorora nola eramaten zuten, zer etxeko lan zeuden... Emakumeek buru gainena nola eramaten zuten janaria.

113. Emakumeek egin izan dituzten lanak (ARB-013/010)

Emakumeek egin izan dituzten lanak.

114. Gizartearen aldaketa (ARB-013/011)

Gizartea nola aldatu den komentatzen dute. Lehen konformidade handiagoa zegoen.

115. Lixiba nola egiten zen (ARB-013/012)

Lixiba nola egiten zen azaltzen du.

116. Haurtzaroa (ARB-014/002)

Txikitan eskolara gutxi joan zen, lana besterik ez zegoen, eta gosea ere bai.

117. Ahuntzak (ARB-014/003)

Ahuntzain izan zen: lan txarra zen, gaizki ordaintzen zuten, eta herrikoek gaizki begiratzen zioten ahuntzak galduz gero. Txabolako zubia erori zenekoa kontaktzen du.

118. Pobrezia (ARB-014/004)

Pobrezia zegoeneko garaiaz hitz egiten du: talo garaia; Arruazura gauez ehotzera joaten zenekoa, eta ez zen ailegatzten.

119. Basoan lantegia (ARB-014/005)

Lantegiaz hitz egiten du. Basoko zuhaitzak bota eta garraioan ekartzen zituzten; eta adarrak txondorretan ikatz bihurtzen ziren.

120. Eultziak (ARB-014/006)

Eultziak aipatzen ditu. Garia ahotzetik nola bereizten zuten azaltzen du. Beste etxeetan dirua ateratzeko nola laguntzen zuen aipatzen du.

121. Belarra (ARB-014/007)

Belarretara nola joaten ziren kontaktzen du.

122. Orbela eta hilabeteak (ARB-014/008)

Orbela biltzera nola joaten ziren kontaktzen du, eta hilabeteen izenak lehen nola ziren aipatzen du.

123. Utzubar basoa (ARB-014/009)

Laiez hitz egiten du. Basoa aitzur luzeekin bota omen zuten, herriko lurrak ziren baso zati bat lantzeko Utzubarren.

124. Txerriak (ARB-014/010)

Txerriei buruz hitz egiten du.

125. Oiloak (ARB-014/011)

Oiloei buruz hitz egiten du.

126. Apaiza (ARB-014/012)

Arrautzak apaizari eman behar izaten zizkioten Aste Santuan.

127. Auzolanak (ARB-014/013)

Auzolanetan, ardoa erruz ematen zutela kontaktzen du.

128. Intxaurrak (ARB-014/014)

Familia bakoitzak bere intxaur-arbola zuela azaltzen du.

129. Soroan lanean (ARB-014/015)

Bazkaria sorora nola eramaten zuten azaltzen du.

130. Aldaketa herrian (ARB-014/016)

Herrian aldaketa handia bizi izan dutela aipatzen du.

131. Artzaingoa (I) (ARB-015/002)

Artzaingoiari buruzko kontuak aipatzen ditu: txabola, mendia, gazta, ardiak...

132. Belarra (ARB-015/003)

Belarretara nola joaten ziren azaltzen du.

133. Eultziak (ARB-015/004)

Eultziei buruz hitz egiten du; garia ahotzetik nola bereizten zuten kontatzen du; eta beste etxeetan dirua ateratzeko nola laguntzen zuen aipatzen du.

134. Errota (ARB-015/005)

Arbizuko errothan laka kobratzen zutela aipatzen du.

135. Egurra (ARB-015/006)

Egurra egitera Aralarrera gauez igotzen zirela kontatzen du.

136. Nekazalgoa (ARB-015/007)

Nekazalgoa: erein, bildu...

137. Txerriak (ARB-015/008)

Txerriei buruz hitz egiten du.

138. Inauteriak (ARB-015/009)

Txatarrak edo inauteriak

139. Artzaingoa (II) (ARB-015/010)

Gazta eta artileaz hitz egiten du.

140. Aldaketa (ARB-015/011)

Aldaketa handia egon dela aipatzen du. Inguruko lehenengo fabrikaz hitz egiten du.

141. Otsoa (ARB-015/012)

Otsoa zenean, artzainek beldurra zioten. Behin otso bat harrapatu zuten, eta herriz herri erakutsi zuten mando gainean.

142. Basoan lanean (ARB-015/013)

Diputazioak landatutako basoan lan egin zuela kontatzen du.

143. Tximistaren ondorioak (ARB-015/014)

Tximistak jota, Lizarragabengoa osoa erre zenekoa kontatzen du.

144. Artzaingoa (ARB-016/002)

Artzaingoz hitz egiten du: txabola, mendia, gazta, ardiak...

145. Haurtzaroa (ARB-016/003)

Txikitako bizimoduaz hitz egiten du: jolasak, eskola...

146. Inauteriak (ARB-016/004)

Txatarrei edo inauteriei buruz hitz egiten du.

147. Kanpora lanera (ARB-016/005)

Ahizpa zerbitzatzera joan zen eta bera etxean geratu zen lanean.

148. Ezkontzako apaingarriak (ARB-016/006)

Ezkontzean, apaingarriak herri guztian zehar eramaten zirela kontatzen du.

149. Emagina (ARB-016/007)

Emaginak jaiotzatan nola laguntzen zuen kontatzen du.

150. Txerriak (ARB-016/008)

Txerriei buruz hitz egiten du.

151. Ahuntzak (ARB-016/009)

Ahuntzei eta ahuntzainei buruz hitz egiten du.

152. Oiloak (ARB-016/010)

Oiloak karrikan barrena aske ibiltzen zirela kontatzen du.

153. Apaiza (ARB-016/011)

Apaizari arrautzak eman behar izaten zitzaizkiola kontatzen du.

154. Behiak (ARB-016/012)

Behiei buruz hitz egiten du.

155. Soroan lanean (ARB-016/013)

Soroan lanean.

156. Eultziak (ARB-016/014)

Eultziak: garia eta ahotza bereizi egiten zituzten larrainetan.

157. Egurra (ARB-016/015)

Gauetz irten, eta Aralarrera joaten ziren egurra biltzera.

158. Belarra (ARB-016/016)

Belarra Arañan biltzen zutela azaltzen du.

159. Orbela (ARB-016/017)

Orbela basoan biltzen zutela azaltzen du.

160. Elizan (ARB-016/018)

Sepulturaz eta argizariak hitz egiten du.

161. Elikadura (ARB-016/019)

Taloez eta ogiaz hitz egiten du.

162. Corpus Christi Eguna (ARB-016/020)

Corpus Christi Egunaz hitz egiten du.

163. San Juanak (ARB-016/021)

San Juanetan izaten ziren festei buruz hitz egiten du.

164. Emakumea (ARB-016/022)

Eguzkiak ez jotzeko, emakumeek tapatuta ibili behar izaten zutela kontatzen du.

165. Gabonak (ARB-016/023)

Gabonetako askariak

166. Aldaketa (ARB-016/024)

Beraiek aldaketa handia bizi izan dutela azaltzen du.

167. Arrosarioa eta angelusa (ARB-016/025)

Ama Birjinaren garaian, karrikan errezatzen arrosarioa.

168. Maiatzeko Ama Birjina (ARB-016/026)

Ama Birjinari loreak oparitzen zitzaizkion maiatzean.

169. Karrakak (ARB-016/027)

Mutilek ontzi eta eltze zaharrak biltzen zituzten karrakekin herrian zehar, eta Aste Santuan ezquila-dorretik botatzen zituzten.

170. Errepideetako lana (ARB-017/002)

Bere aitak diputazioaren errepideetako graba egiten eta konpontzen zuen.

171. Umetako bizimodua (ARB-017/003)

Txikitan nola bizi ziren eta zer jolasetan ibiltzen ziren kontatzen du.

172. Lizarrustiko fabrika (ARB-017/004)

Lizarrustiko fabrikaz hitz egiten du.

173. Eskola (ARB-017/005)

Eskolara asko joaten zela dio.

174. Kintotan (ARB-017/006)

Kintoei buruz hitz egiten du: soldadu joan aurretiko jaia izan ohi zen.

175. Ezkontza (ARB-017/007)

Ezkondu zenekoa kontaktzen du.

176. Industria (ARB-017/008)

Industria Arbizun eta Lakuntzan.

177. Nekazalgora (ARB-017/009)

Nekazalgora buruz hitz egiten du.

178. Belarra (ARB-017/010)

Belarra Arañan biltzen zutela kontaktzen du.

179. Eultziak (ARB-017/011)

Eultziak: garia eta ahotza bereizi egiten zituzten larrainetan.

180. Basoan lanean (ARB-017/012)

Basoan lanean.

181. Orbela (ARB-017/013)

Orbela basoan nola biltzen zuten azaltzen du.

182. Behiak (ARB-017/014)

Behiak nola hazten zituzten azaltzen du.

183. Ahuntzak (ARB-017/015)

Ahuntzei eta ahuntzainei buruz hitz egiten du.

184. Oiloak (ARB-017/016)

Oiloei buruz hitz egiten du.

185. Inauteriak (ARB-017/017)

Txatarrak edo inauteriak.

186. San Juanak (ARB-017/018)

San Juan jaiei buruz hitz egiten du.

187. Auzolanak (ARB-017/019)

Auzolanetan ardoa dohainik izaten zela kontaktzen du.

188. Gurdia (ARB-017/020)

Gurdiaren zatien izenak aipatzen ditu.

189. Idiak (ARB-017/021)

Idiei buruz hitz egiten du.

190. Otajakia (ARB-017/022)

Martineneko Pakori otajaki batekin behatza moztu ziotela kontatzen du.

191. Familia (ARB-018/002)

Familiari buruz hitz egiten du: Santaren aitona...

192. Eskola (ARB-018/003)

Eskolara asko joaten zela dio.

193. Inauteriak (ARB-018/004)

Txatarrei eta inauteriei buruz hitz egiten du.

194. Kintoak (ARB-018/005)

Kintoei buruz hitz egiten du: soldadu joan aurretik egiten zen jaia zen.

195. Nekazalgora (ARB-018/006)

Nekazalgorari buruz hitz egiten du.

196. Orbela (ARB-018/007)

Orbela basoan biltzen zutela kontatzen du.

197. Ereiten (ARB-018/008)

Nola ereiten zuten azaltzen du.

198. Belarra (ARB-018/009)

Belarra Arañan biltzen zutela azaltzen du.

199. Eultziak (ARB-018/010)

Eultziak: garia eta ahotza nola bereizten zuten larrainetan azaltzen du.

200. Aldaketak (ARB-018/011)

Gizartean gaur egun zer aldaketa egon diren azaltzen du.

201. Egurra (ARB-018/012)

Egurra biltzera basora joaten ziren.

202. Auzolanak (ARB-018/013)

Auzolanei buruz hitz egiten du.

203. Txerria hiltzen (ARB-018/014)

Txerria nola hiltzen zen azaltzen du.

204. Gabonak (ARB-018/015)

Gabonei buruz hitz egiten du.

205. San Juanak (ARB-018/016)

San Juan jaiei buruz hitz egiten du.

206. Otajakia (ARB-018/017)

Otajakia: txerriei eta idiari jaten nola ematen zitzaien azaltzen du.

207. Argia (ARB-018/018)

Argindarra errotatik ekartzen zutela azaltzen du.

208. Sagardoa (ARB-018/019)

Sagardoaz hitz egiten du. Genaroren etxea egiten nola laguntzen zuen kontaktzen du.

209. Erkide (ARB-018/020)

Erkidea zer zen azaltzen du: txerria utzi eta trukean txerrikume batzuk ematea hura hazteagatik.

210. Emakumearen lana (ARB-018/021)

Emakumearen lana zein zen azaltzen du: taloak, ogia...

211. 'Círculo Católico' (ARB-018/022)

Círculo Católico karlisten elkarteari buruz hitz egiten du.

212. Alondegia (ARB-018/023)

Alondegiaz hitz egiten du: ardoaren sitsak enkantean jartzen ziren.

213. Arrandegia (ARB-018/024)

Kantonaneko arrandegiari buruz hitz egiten du.

214. Etxeak erretzen zirenean (ARB-019/002)

Etxeak maiz erretzen zirela aipatzen dute.

215. Etxea: "porkak" (ARB-019/003)

Bonioko etxea nola aldatu zen tokiz kontaktzen dute, porkak (artaburuen txirikordak) egiten.

216. Belarra (ARB-019/004)

Belarra Arañan biltzen zutela kontaktzen dute.

217. Familia: aita (ARB-019/005)

Familia eta aitari buruz hitz egiten du.

218. Txerria eta otajakia (ARB-019/006)

Txerria hazi eta hil egiten zutela kontatzen dute. Otajakia nola erabiltzen zen azaltzen dute.

219. Aldaketak (ARB-019/007)

Gaur egun gizartean zer aldaketa egon diren azaltzen du.

220. Kanpora lanera (ARB-019/008)

Kanpora lanera, igeltsero.

221. Kanpora lanera (ARB-019/009)

Kanpora lanera, zerbitzatzera.

222. Eultziak (ARB-019/010)

Eultziak: garia eta ahotza bereizi egiten zituzten larrainetan.

223. Orbela (ARB-019/011)

Orbela basoan nola biltzen zen azaltzen dute.

224. Zubaate (ARB-019/012)

Zubaateko gurutzea non zegoen azaltzen dute.

225. Angelusa (ARB-019/013)

Angelus edo kerari buruz hitz egiten dute.

226. Arrosarioa (ARB-019/014)

Arrosarioaren Ama Birjina kalean errezatzen zenekoa kontatzen dute.

227. Corpus Christi Eguna (ARB-019/015)

Corpus Christi Eguna.

228. Familia: amona (ARB-019/016)

Amonaren kontuak kontatzen dituzte.

229. Eliza: sepultura (ARB-019/017)

Elizan sepulturan argizaria erabiltzen zela azaltzen dute.

230. Aste Santua (ARB-019/018)

Aste Santuko ohiturei buruz hitz egiten dute.

231. Idiak (ARB-019/019)

Idiak

232. Inauteriak (ARB-019/021)

Txatarrak edo inauteriak

233. Gabonak (ARB-019/022)

Gabonetan neskek askariak egiten ei zituzten mutilak gonbidatzeko; eta beti gaizki amaitzen zirela kontatzen dute.

234. San Juanak (ARB-019/023)

San Juan jaiei buruz hitz egiten du.

235. Haizeak (ARB-019/024)

Haize motei buruz hitz egiten dute.

236. Elurrak (ARB-019/025)

Elurrak noraino iristen ziren kontatzen dute.

237. Animaliak etxean (ARB-019/026)

Animaliak etxean orokorrean nola bizi ziren azaltzen dute.

238. Bideberria (ARB-019/027)

Bideberria edo errepidea desbideratu zenekoa kontatzen dute.

239. Taloa eta artoa (ARB-019/028)

Taloea eta artoari buruz hitz egiten dute.

240. Harri-jotzaileak (ARB-020/002)

Bere aitak diputazioarentzat harria txikitzen egiten zuen lan.

241. Benta (ARB-020/003)

Arbizuko bentari buruz hitz egiten du.

242. Eskaleak (ARB-020/004)

Eskaleak nola tratatzen ziren kontatzen du.

243. Eskola (ARB-020/005)

Eskolara txikitan joaten zirenekoa kontatzen du.

244. Itturriko (ARB-020/006)

Itturriko edo idiak gidatzera.

245. Kanpoan lanean (ARB-020/007)

Kanpora joan zen lanera, zerbitzatzera.

246. Kardaberak (ARB-020/008)

Kardaberak (txerrientzat jateko belarra) biltzen zituztela kontatzen du.

247. Belarra (ARB-020/009)

Belarretara nola joaten ziren kontatzen du.

248. Janaria (ARB-020/010)

Aitari bazkaria sorora nola eramaten zioten azaltzen du.

249. Taloa (ARB-020/011)

Taloari buruz hitz egiten du.

250. Ehotzen (ARB-020/012)

Errotan ehotzen zutenekoaz hitz egiten du.

251. Argia (ARB-020/013)

Argindarrari buruz hitz egiten du.

252. Ahuntzak (ARB-020/014)

Ahuntzei buruz hitz egiten du.

253. Behiak (ARB-020/015)

Behiei buruz hitz egiten du.

254. Oiloak (ARB-020/016)

Oiloei eta arrautzei buruz hitz egiten du.

255. Apaiza: arrautzak (ARB-020/017)

Apaizak Aste Santuan etxeak bedeinkatzen zituela kontatzen du.

256. Angelusa (ARB-020/018)

Angelus edo kerari buruz hitz egiten du.

257. Sepultura (ARB-020/019)

Elizan sepultura egitean, argizaria nola erabiltzen zen azaltzen du.

258. Elizako ogia (ARB-020/020)

Elizako ogiari buruz hitz egiten du.

259. Txerria hiltzen (ARB-020/021)

Txerria hiltzeari buruz hitz egiten du.

260. "Porkak" (ARB-020/022)

Porkei (artaburuaren txirikordak) buruz hitz egiten du, hau da, artoaz eginiko txirikordez.

261. Aldaketak (ARB-020/023)

Gizartean oro har egondako aldaketez hitz egiten du.

262. Inauteriak (ARB-020/024)

Txatarra edo inauteriei buruz hitz egiten du.

263. San Juanak (ARB-020/025)

San Juan jaiei buruz hitz egiten du.

264. Gabonak (ARB-020/026)

Gabonetan egiten zituzten askariei buruz hitz egiten du.

265. Eultziak (ARB-020/027)

Eultziei buruz hitz egiten du.

266. Egurra (ARB-020/028)

Udan egur bila joaten ziren basora.

267. Orbela (ARB-020/029)

Orbela basotik nola ekartzen zuten azaltzen du.

268. Ezkontza (ARB-020/030)

Motzantxara ezkondu zenekoa kontaktzen du.

269. Motzaren etxea (ARB-020/031)

Bere senarraren etxeaz (Mozaren etxea edo Motzantxa) eta baratzeez hitz egiten du.

270. Janaria (ARB-021/002)

Aitari bazkaria sorora eramaten ziotela kontaktzen du.

271. Mintegian lanean (ARB-021/003)

Basoan mintegian lan egiten zuenekoa kontaktzen du, eta zer lan-baldintza izaten zituzten han.

272. Familia (ARB-021/004)

Bere familiari buruz hitz egiten du: Bautista Flores zen bere aitona.

273. Makinatzen (ARB-021/005)

Nekazalgoaz hitz egiten du: nola makinatzen zen, nola ematen zitzaion buelta lurrari.

274. Orbela (ARB-021/006)

Orbela nola biltzen zen azaltzen du.

275. Eskola (ARB-021/007)

Eskolara joaten zeneko garaiaz hitz egiten du.

276. Ziza-biltzailea (ARB-021/008)

Zizak biltzen nola ibiltzen zen kontaktzen du.

277. Fabrikan (ARB-021/009)

Fabrikan lanean ibili zenekoa kontaktzen du.

278. Eultziak (ARB-021/010)

Eultziez hitz egiten du, eta garia ahotzetik nola bereizten zen azaltzen du.

279. Errota (ARB-021/011)

Errotan ehotzen zutenekoa azaltzen du.

280. Ogia (ARB-021/012)

Ogia egiten zutenekoa azaltzen du. Kaskarinak aipatzen ditu.

281. Estraperloa (ARB-021/013)

Estraperloko kontuez hitz egiten du: kontrabandoa bizikletan egiten zen.

282. Oiloak eta arrautzak (ARB-021/014)

Oiloei eta arrautzei buruz hitz egiten du.

283. Adopzioak (ARB-021/015)

"Umekordeko" edo adopzioa eta apopilo izatea zer zen azaltzen du.

284. Jurnalak (ARB-021/016)

Basoko jurnalak zenbatekoak izaten ziren azaltzen du.

285. Arrebak zerbitzatzera (ARB-021/017)

Bere arrebak kanpora joan ziren zerbitzatzera.

286. Etxarriko feriak (ARB-021/018)

Etxarriko feriak hilean hirutan zirela azaltzen du.

287. Txerria (ARB-021/019)

Txerriari buruz hitz egiten du.

288. Ahuntzak (ARB-021/020)

Ahuntzei buruz hitz egiten du.

289. Behiak (ARB-021/021)

Behiei buruz hitz egiten du.

290. Txerria hazten (ARB-021/022)

Txerria hazteaz, janaz eta otajakiaz hitz egiten du.

291. Erkidea (ARB-021/023)

Erkideen ohituraz hitz egiten du, animaliak alokairuan emateaz.

292. Inauteriak (ARB-021/024)

Txatarrei edo inauteriez hitz egiten du.

293. San Juanak (ARB-021/025)

San Juan jaiei buruz hitz egiten du.

294. Auzoalanak (ARB-021/026)

Auzolanei buruz hitz egiten du: ardoa dohainik egoten zen orduan.

295. Ezkerrako etxea (ARB-022/002)

Ezkerraren etxeaz hitz egiten du.

296. Eskola (ARB-022/003)

Eskolara joaten zeneko garaiez hitz egiten du.

297. Jolasak (ARB-022/004)

Jolasei buruz hitz egiten du.

298. Inauteriak (I) (ARB-022/005)

Txatarrei edo inauteriei buruz hitz egiten du, eta egunak aipatzen ditu.

299. Karrakak (ARB-022/006)

Karrakekin Aste Santuan eltzeak biltzen zituzten, eta geroago, ezkila-dorretik botatzen zituzten.

300. Inauteriak (II) (ARB-022/007)

Txatarrak edo inauteriak, "aittun haundiya" eta "amin txikiya".

301. Domeni Santu (ARB-022/008)

Domeni Santuen edo Santu Guztien Egunaz hitz egiten du.

302. Gabonak (ARB-022/009)

Gabonei buruz hitz egiten du.

303. San Juanak (I) (ARB-022/010)

San Juan jaiei buruz hitz egiten du.

304. Kintoak (ARB-022/011)

Kintoei buruz hitz egiten du, hau da, soldadutzara joan baino lehenagoko parrandaz.

305. San Juanak (II) (ARB-022/012)

San Juan jaiei buruz hitz egiten du.

306. Jolasak eta esaerak (ARB-022/014)

Jolasak eta esaerak aipatzen ditu.

307. Sorginak (ARB-022/015)

Haurrak ikaratzeko sorgin kontuak aipatzen ditu.

308. Abeltzaintza (ARB-022/016)

Animaliaz beteta zegoen etxea: oiloak, ahuntzak...

309. Oiloak (ARB-022/017)

Oiloei eta arrautzei buruz hitz egiten du.

310. Sepultura (ARB-022/018)

Elizan sepulturan argizaria nola erabiltzen zuten azaltzen du.

311. Elizaren ospakizunak (ARB-022/019)

Aste Santuko prozesioak, Corpus Christiak...

312. Rosario de la Aurora (ARB-022/020)

Rosario de la Auroraz hitz egiten du.

313. Ama Birjinaren loreak (ARB-022/021)

Maiatzeko Ama Birjinari buruz hitz egiten du, eta orduko loreak zer ziren azaltzen du.

314. Aldaketak (ARB-022/022)

Gizartean oro har egon diren aldaketez hitz egiten du.

315. Sendabelarrak (ARB-022/023)

Sendabelarrak aipatzen ditu: lantrein belarra,...

316. Garbiketak (ARB-022/024)

Lixibaz, arropa su-hautsarekin nola garbitzen zutenekoaz hitz egiten du.

317. Ezkontzak: apaingarriak (ARB-022/025)

Ezkontzatan apaingarriak herrian zehar ateratzen zituztela kontatzen du.

318. Jolasak (II) (ARB-022/026)

Jolasei buruz hitz egiten du.

319. Erkideak (ARB-022/027)

Erkideen ohituraz hitz egiten du, hau da, animaliak alokairuan uzteaz.

320. Txerria hiltzen (ARB-022/028)

Txerria hiltzen zutenean, puska bat ematen zioten familiakoei.

321. Dirua eta neurriak (ARB-022/029)

Diruaz (soldata, zortzikoa, laukoa...) eta neurriez hitz egiten du, besteak beste.

322. Pobrezia (ARB-022/030)

Pobreziari buruz hitz egiten du.

323. Jantziak eta orrazkerak (ARB-022/031)

Jantziei, ileari eta modari buruz hitz egiten du.

324. Elkarlana (ARB-022/032)

Artoa elkarrekin nola zuritzen zuten azaltzen du.

325. Porkak (ARB-022/033)

Porkak (artaburuaren txirikordak) nola egiten zituzten azaltzen du.

326. Esekiak (ARB-022/034)

Esekiei buruz, zekalez egindako sokei buruz, hitz egiten du.

327. Emakumea (I) (ARB-022/035)

Gizonek emakumeak nola tratatzen zituzten azaltzen du.

328. Aurreikusitako ezkontzak (ARB-022/036)

Amonek ezkontza nola antolatzen zuten azaltzen du.

329. Emakumea (II) (ARB-022/037)

Emakumeak zer jasan behar izaten zuen azaltzen du.

330. Hainbat kontu (ARB-023/002)

Hainbat gauzaz hitz egiten du: Lizarrustiko fabrikaz, Fentxorenaz, eta alokairuan herritik bueltaka ibili zirenekoa.

331. Emagina (ARB-023/003)

Hermenegilda emaginari buruz hitz egiten du.

332. Lizarrusti (ARB-023/004)

Lizarrustiko fabrikari buruz hitz egiten du: han bizi ziren bere gurasoak hasieran. Lucas Larraza zen bere aita.

333. Eskola (ARB-023/005)

Eskola oso gutxi joan zen; eta gerora, partikularretara joan zen kontuak egiten eta irakurtzen ikasteko.

334. Inauteriak (I) (ARB-023/006)

Txatarrak edo inauteriak, "aittun haundiya" eta "amin txikiya".

335. Ezkontza (ARB-023/007)

Ezkontzatan apaingarriak herrian zehar erakusten zirela kontatzen du.

336. Argentina (ARB-023/008)

Bere senarra, Pepe Arbizu, Argentinan bizi izan zela kontatzen du: han jaio zen, baina aita hil ostean familia osoa itzuli zen Bizizeberri etxera.

337. Harategia (ARB-023/009)

Senarrarekin batera harategia nola jarri zuten kontatzen du.

338. Gerra (ARB-023/010)

Gerrako kontuak kontatzen ditu.

339. Zerrategia (ARB-023/011)

Bere aitak zerrategia jarri zuen martxan Lukasena etxe ondoan.

340. Garbiketa (ARB-023/012)

Garbiketari buruzko kontuak aipatzen ditu: lixiba, arropa su-hautsarekin nola garbitzen zuten, eta garbitegiko kontuak.

341. Eliza (ARB-023/013)

Elizan sepulturan argizaria nola erabiltzen zuten azaltzen du.

342. Apaiza (ARB-023/014)

Don Juan apaizari buruz hitz egiten du.

343. Karrakak (ARB-023/015)

Aste Santuan, karrakarekin biltzen zituzten eltzeak, eta ezkila-dorretik botatzen zituzten.

344. Inauteriak (II) (ARB-023/016)

Txatarrak edo inauteriak, "aittun haundiya" eta "amin txikiya".

345. Dirua (ARB-023/017)

Diruaz hitz egiten du (soldata, zortzikoa, laukoa...).

346. San Juanak (ARB-023/018)

San Juan jaiei buruz hitz egiten du.

347. Almirantea (ARB-023/019)

Braulio almirante edo aguazilaz hitz egiten du.

348. Eultziak (ARB-023/020)

Eultziei buruz hitz egiten du. Garia lantzeko prozesuari buruz hitz egiten du, eta orduan erabiltzen zituzten tresnak aipatzen ditu.

349. Errota (ARB-023/021)

Errotatik argindarra nola lortzen zuten azaltzen du.

350. Plantxa (ARB-023/022)

Plantxa nola egiten zuen azaltzen du.

351. Aldaketak (ARB-023/023)

Gizartean oro har egondako aldaketez hitz egiten du.

352. Txerria hiltzea (ARB-023/024)

Txerria hiltzean, puska ematen zitzaien familiakoei.

353. Margaritas (ARB-023/025)

Margaritas, karlismoaren gaztedi femeninoei buruz hitz egiten du.

354. Mitoak (ARB-023/026)

Sorginez, Aizkorriko Damaz, hitz egiten du.

355. Ama Birjina (ARB-023/027)

Ama Birjina ikustera joaten zirela kontatzen du: batzuek ikusten zuten, baina berak inoiz ez.

356. Ehundegiak (ARB-023/028)

Kataliñena etxean eta Pellorenan zeuden ehundegiez hitz egiten du.

357. Arrosarioa (ARB-023/029)

Andre Maria arrosariokoari buruz hitz egiten du.

358. Aitaren salerosketak (ARB-024/002)

Bere aitak estazioan ongarri minerala erosi, eta gero hemen saltzen eta etxez etxe banatzen zuela kontatzen du. Herriko gizon batzuen artean txandaka egiten zuten lan hori.

359. Aldaketak (ARB-024/003)

Gizartean oro har egondako aldaketez hitz egiten du.

360. Eskola (ARB-024/004)

Eskolako garaiez hitz egiten du: gutxi joan zen, lan egin behar izaten baitzuen soroan; eta zer-nolako zigorrak izaten zituzten azaltzen du.

361. Inauteriak (ARB-024/005)

Txatarrak edo inauteriak, "aittun haundiya" eta "amin txikiya".

362. Karrakak (ARB-024/006)

Aste Santuan, karrakarekin eltzeak bildu eta ezkila-dorretik botatzen zituzten.

363. Auzolanak (ARB-024/007)

Auzolanetara joatean, ardoa dohainik izaten zuten. Ardoa nola aprobetxatzen zuten azaltzen du.

364. Almirantea (ARB-024/008)

Braulio almirante edo aguazilaz hitz egiten du.

365. Garbitasuna (ARB-024/009)

Garbitasunaz, higieñez, hitz egiten du.

366. Egurra (ARB-024/010)

Egurra egitera basora joaten zirela kontatzen du.

367. Orbela (ARB-024/011)

Orbela biltzera basora joaten zirela kontatzen du.

368. Etxeko higiena (ARB-024/012)

Etxeko higieneari buruz hitz egiten du: komuneko zuloak ukuilura ematen zuen, eta dutxatzeko putzura joaten ziren.

369. Nekazaltoa (ARB-024/013)

Nekazaltoa orokorrean hitz egiten du.

370. Fruta-arbolak (ARB-024/014)

Fruta-arbolei buruz hitz egiten du.

371. Lakuntza vs Arbizu (ARB-024/015)

Lakuntzakoek kontra harrikadaka aritzen zireneko kontatzen du: Arbizukoek beti irabazi ohi zuten aldapa beren alde zutelako.

372. Abeltzaintza (ARB-024/016)

Abeltzaintzaz orokorrean hitz egiten du: behiak...

373. Behiak eta zezena (ARB-024/017)

Behiak aske egoten ziren, eta haragitarako erabiltzen zituzten. Zezena ere aske ibiltzen zen, nahiz eta arriskutsua izaten zen.

374. Udaletxea eta enkanteak (ARB-024/018)

Zezena enkantean jartzen zuen herriak, eta haren beharra zuen etxeak, ordainduta eraman egiten zuen. Akerrak ere enkantean ateratzen ziren.

375. Txerri-txabolak (ARB-024/019)

Txerria basoko txerri-txabolak hazten zutela kontatzen du.

376. Baratzea (ARB-024/020)

Baratzean zer jartzen zen lehen eta orain azaltzen du.

377. Txerria hiltzea (ARB-024/021)

Txerria hiltzean, familiakoei puska ematen zitzaizela azaltzen du.

378. Apaiza (I) (ARB-024/022)

Apaizari buruz hitz egiten du.

379. Meza-mutil (ARB-024/023)

Meza-mutil ibili zela kontatzen du.

380. Apaiza (II) (ARB-024/024)

Apaizari buruz hitz egiten du.

381. Ama Birjina (ARB-024/026)

Ama Birjina ikusten zutenekoa kontaktzen du.

382. Sutea etxean (ARB-024/027)

Etxeak su hartu zuenekoa kontaktzen du.

383. Eultziak (ARB-024/028)

Eultziei buruz hitz egiten du. Bizilagunek etxea saldu eta beste leku batera bizitzera joan zirela kontaktzen du. Garia nola lantzen zuten azaltzen du.

384. Garia jotzeko makina (ARB-024/029)

Makina eultzilaria nolakoa zen azaltzen du, eta kooperatibaz hitz egiten du.

385. Ferriñoneko etxea (ARB-025/002)

Etxean nekazalgotik bizi zirela azaltzen du.

386. Behia esnetarako (ARB-025/003)

Etxeke abereei buruz hitz egiten du: txerriak eta esnetarako behiak zituzten. Ez zen ohikoa esnetarako behiak izatea orduan.

387. Txerriak haztea (ARB-025/004)

Txerriak nola hazten zituzten azaltzen du.

388. Emakumeen lanak (ARB-025/005)

Emakumeek garai hartan zer lan izaten zituzten azaltzen du.

389. Haurren lanak (I) (ARB-025/006)

Etxean lagundu beharra zegoela kontaktzen du.

390. Eskola (ARB-025/007)

Eskolara gutxi joaten zela kontaktzen du.

391. Maistra Luziana (ARB-025/008)

Maistra Luzianari buruz hitz egiten du: bere izeba zen; Gernikako bonbardaketan egon zen eta metraila zati bat zuen hankan; Murtziara bidali zuten ahizparekin.

392. Jolasak (ARB-025/009)

Haurtzaroko jolasak aipatzen ditu: Attokaka, txirrintxonketan...

393. Inauteriak (ARB-025/010)

Txatarrei edo inauteriei buruz hitz egiten du.

394. Haurren lanak (II) (ARB-025/011)

Haurtzaroan zer lan egin behar izaten ziren azaltzen du.

395. Nekazalgoa (ARB-025/012)

Nekazalgoaz orokorrean hitz egiten du.

396. Nekazari-sindikatuak (ARB-025/013)

Nekazalgoko nekazari-sindikatuari buruz hitz egiten du.

397. Orbela (ARB-025/014)

Orbelaren bila nola joaten ziren azaltzen du.

398. Eultziak (ARB-025/015)

Eultziei buruz hitz egiten du, eta garia larrainean nola bereizten zuten ahotzetik azaltzen du.

399. Sagardoa nola egiten zuten (ARB-025/016)

Genaroren etxean sagardoa nola egiten zuten azaltzen du.

400. Soldadutzari lotutako kontuak (ARB-025/017)

Soldadutzari lotutako kontuak aipatzen ditu: kintoak, Larachen (Maroko) soldadu egon zela...

401. Marrano taberna (ARB-025/018)

Alondegian Marrano izeneko taberna ireki zutenekoa kontatzen du.

402. Pilota (ARB-025/019)

Pilotan nola ibiltzen ziren kontatzen du.

403. Kanpora lanera (ARB-025/020)

Kanpoan ibili zen lanean basoan, arrantxo-jabe gisa.

404. Borroka libre (ARB-025/021)

Borroka libreaz hitz egiten du: Otxoa eta tongoak.

405. Almirantea (ARB-025/022)

Braulio almiranteaz hitz egiten du, eta zeinen agintari zorrotza zen aipatzen du.

406. San Juanak (ARB-025/023)

San Juan jaiei buruz hitz egiten du.

407. Auzolanak (ARB-025/024)

Auzolanei buruz hitz egiten du, eta orduan ardoa dohainik izaten zela azaltzen du.

408. Umetan mendira (ARB-026/002)

Familiari buruz hitz egiten du: aitonarekin artzain ibiltzen zen txikitatik.

409. Eskola (ARB-026/003)

Eskolara gutxi joan zela aipatzen du.

410. Jolasak (ARB-026/004)

Haurretan zer jolasetan ibiltzen ziren aipatzen du:attokaka...

411. Pilotaka (ARB-026/005)

Pilotaka ibiltzen zela kontatzen du.

412. Artzaingoa (I) (ARB-026/006)

Artzaingoa zer den azaltzen hasten da.

413. Abeltzaintza (ARB-026/007)

Abeltzaintzaz orokorrean hitz egiten du.

414. Eultziak (ARB-026/008)

Eultziei buruz hitz egiten du, eta garia larrainean ahotzetik nola bereizten zuten kontatzen du.

415. Behorak (ARB-026/009)

Behorrei buruz hitz egiten du.

416. Behiak (ARB-026/010)

Behiak basoan izaten zituztela azaltzen du.

417. Pobrezia (ARB-026/011)

Pobreziaz hitz egiten du, eta gerra ondorean nola biziraun behar izan zuten kontatzen du.

418. Artzaingoa (II) (ARB-026/012)

Artzaingoari buruz hitz egiten du: gazta eta txabolak.

419. Artzainak eta haria (ARB-026/013)

Artzainek "zantara" erabiliz haria egiten zutela azaltzen du.

420. Gerrako oihartzunak (ARB-026/014)

Gerran, Bizkaia bonbardatzen zuten hegazkinak entzuten zirela kontatzen du.

421. Goldatzen (ARB-026/015)

Makinatzen, hots, goldatzen ibiltzen zela hamar urterekin kontatzen du.

422. Aita errementaria (ARB-026/016)

Aita errementaria zuen, eta ferrak ipintzen zizkien idiei.

423. Nekazalgora (ARB-026/017)

Nekazalgoraz hitz egiten du orokorrean.

424. Ogi eta gosea (ARB-026/018)

Ogi bila Amunarriza joaten ziren garaiaz hitz egiten du.

425. Elurraren ondorioak (ARB-026/019)

Mendian elurra egiten zuenean, ardiek eta behorrek zenbat sufritzen zuten kontatzen du.

426. Artzainak Erriberatik Andiara (ARB-026/021)

Erriberatik Andiara ardiak eta artzainak urtero igotzen zirela kontatzen du.

427. Otsoak (ARB-026/022)

Otsoak zirenekoa kontatzen du.

428. Janzkerak (ARB-026/023)

Artzainen jantziei buruz hitz egiten du: larruz estaliak izaten ziren.

429. Garraioa lantegian (ARB-026/024)

Garraioa lantegian nola egiten zen azaltzen du. Garai haietan basoan mugimendu handia zegoela kontatzen du: ardoa igo...

430. Sorginak (ARB-026/025)

Sorgin kontuak ezagutzen ditu, baina bera ez da haiengatik inoiz ikaratu izan.

431. Artzainak mendian gora (II) (ARB-026/026)

Mendian gora artzainek egunero igo behar izaten zutela kontatzen du.

432. San Juanak (ARB-026/027)

San Juan jaiei buruz hitz egiten du.

433. Auzolana (ARB-026/028)

Auzolanak zirenean, ardoa dohainik izaten zela azaltzen du.

434. Soldadutzaren inguruko kontuak (ARB-026/029)

Soldadutzari buruz hitz egiten du: kintoak eta Iruñean soldadu egon zenekoa.

435. Kirolak (ARB-026/030)

Pilotak eta futboleko ere ibiltzen zela kontatzen du.

436. Txerria hiltzea (ARB-026/031)

Txerria hiltzen zutenekoaz hitz egiten du.

437. Familia (ARB-027/002)

Familiari buruz hitz egiten du: Lexkonekoak.

438. Herentzia (ARB-027/003)

Bere amak etxea jarauntsi zuenekoazazaltzen du.

439. Garraioan (ARB-027/004)

Bere familia beti garraioan ibili dela azaltzen du.

440. Ama alargun (ARB-027/005)

Alarguntzean bere amak kobratzen ez zuenari buruz hitz egiten du.

441. Eskola (ARB-027/006)

Eskolako kontuak aipatzen ditu.

442. Kardaberen bila (ARB-027/007)

Txerriei emateko kardaberak biltzera joaten ziren, ibaian igeri egin bitartean. Nola bainatzen ziren kontatzen du.

443. Kanpora lanera (ARB-027/008)

13-14 urte zituela, Atauna joan zen zerbitzatzera.

444. Haur-kantak (ARB-027/009)

Haur txikien kantak kantatzen ditu, batzuk zaharrak beste batzuk ez.

445. Haur txikien hilkortasuna (ARB-027/010)

Garai hartan haurrak oso sarri hiltzen zirela aipatzen du.

446. Medikua (ARB-027/011)

Medikuari buruz hitz egiten du.

447. Ezkontza (ARB-027/012)

Ezkonduzenekoakontatzen du.

448. Taberna (ARB-027/013)

Taberna jarri zutenekoakontatzen du.

449. Lexkonekoa (ARB-027/014)

Lexkonekoa etxeari buruz hitz egiten du.

450. Sepultura (ARB-027/015)

Elizan sepulturan argizaria nola erabiltzen zen azaltzen du.

451. Sineskeriak (ARB-027/016)

Sineskeriei buruz hitz egiten du: sorgin kontuak, Aizkorriko dama, Ama Birjinaren agerraldiak…

452. Inauteriak (ARB-027/017)

Txatarrei edo inauteriei buruz hitz egiten du.

453. Elikadura I (ARB-027/018)

Elikadura: zer jaten ei zuten azaltzen du.

454. Pobrezia (ARB-027/019)

Pobreziaz hitz egiten du: gerra ostean gosea egon zenekoa.

455. Nekazalgoa (ARB-027/020)

Nekazalgoaz orokorrean hitz egiten du.

456. Elikadura II (ARB-027/021)

Elikadurari buruz hitz egiten du.

457. San Juanak (ARB-027/022)

San Juan jaiei buruz hitz egiten du.

458. Milikonea (ARB-028/002)

Milikonea etxeari buruz hitz egiten du.

459. Aitaren lana (ARB-028/003)

Bere aita osatzalea zen, hots, txekorrak idi bihurtzen zituen.

460. Zorrak (ARB-028/004)

Zorrei buruz hitz egiten du: dirua maileguan uzten zela aipatzen du.

461. Denda (ARB-028/005)

Denda zutela, eta soro gutxi zituztela kontatzen du.

462. Neskame (ARB-028/006)

Bere arrebak zerbitzatzera alde egin zuela azaltzen du.

463. Peoi lanetan (ARB-028/007)

Peoi moduan lana egin behar izan zuenekoa kontatzen du.

464. Arrantzale (ARB-028/008)

Arrantzale lanetan ibili zen garaiak hitz egiten du: Terra Novan eta Labradorren bakailaoa harrapatzen ibili zen.

465. Ezkontza (I) (ARB-028/009)

Bere ezkontzaz hitz egiten du.

466. Abeltzaintza (ARB-028/010)

Arbizun errekek baziren, eta hara joaten ziren abereak edatera.

467. Umezurtz (ARB-028/011)

Umezurtz geratu eta Izkuera bidali zituztenekoa kontatzen du.

468. Estomba abizena (ARB-028/012)

Estomba familia Irundik zetorren; eta bere aitona Arbizura nola ezkondu zen azaltzen du.

469. Ezkontza (II) (ARB-028/013)

Bere aitonaren ezkontzari buruz hitz egiten du.

470. Eultziak (ARB-028/014)

Eultziei buruz hitz egiten du, eta garia ahotzetik nola bereizten zuten azaltzen du.

471. Kintoak (ARB-028/015)

Kintoei buruz hitz egiten du.

472. Gerrako fusilamenduak (ARB-028/016)

Gerran Arbizun fusilatutakoei buruz hitz egiten du.

473. San Juanak (ARB-028/017)

San Juan jaiei buruz hitz egiten du.

474. Almirantea eta kartzela (ARB-028/018)

Almirante edo aguazilaz, eta jendea ziegan sartzeko ohituraz hitz egiten du.

475. Auzolanak (ARB-028/019)

Auzolanak izaten zirenean, ardoa dohainik izaten zela azaltzen du.

476. Aldaketak (ARB-028/020)

Gizartean orokorrean izandako aldaketez hitz egiten du.

477. Ama jostuna (ARB-028/021)

Ama jostuna zuela azaltzen du.

478. Ezkontzako apaingarriak (ARB-028/022)

Ezkontzean, apaingarriak herrian zehar erakusten zirela azaltzen du.

479. Ehiza (ARB-028/023)

Uso asko ehizatzen zirela azaltzen du.

480. Kantonaneko familia (ARB-029/002)

Kantonaneko familiari buruz hitz egiten dute.

481. Etxeko ekonomiaren oinarriak (ARB-029/003)

Familiako negozioa zuten, baina horrez gain, soroan eta abereekin ere egin behar izaten zuen lan.

482. Eskola (ARB-029/004)

Eskolara joaten zen garaiaz hitz egiten du: bera gutxitan joaten zen, baina anai-arreba zaharrenak asko joan omen ziren.

483. Ezkontza (ARB-029/005)

Ezkondu zenean nora joan zen bizitzera azaltzen du.

484. Umetan lanean (ARB-029/006)

Txikitatik lana izan zuten etxean: soroan, herrietatik arrautzak biltzen...

485. Estraperloa (I) (ARB-029/007)

Estraperloko garaiaz hitz egiten du: Guardia Zibilak bere anaia 16 urterekin hil zuen Lizarruztin, bizikletaz irina zeramala.

486. Kanpora zerbitzatzera (ARB-029/008)

Kanpoan zerbitzatzeko non ibili zen azaltzen du.

487. Sepultura (ARB-029/009)

Elizan sepulturan argizaria nola erabiltzen zen azaltzen du.

488. Apaiza (ARB-029/010)

Apaizari eta harekin zegoen harremanari buruz hitz egiten dute.

489. Karrakak (ARB-029/011)

Karrakarekin eltzeak nola biltzen ziren kontatzen dute. Geroago, bildutakoa ezkila-dorretik botatzen zuten.

490. Hiletak lehen (ARB-029/012)

Hiletak lehen nolakoak izaten ziren kontatzen dute.

491. Aizkorriko dama (ARB-029/013)

Aizkorriko damari buruz hitz egiten dute.

492. Ama Birjina (ARB-029/014)

Ama Birjina ikusten zenekoaz hitz egiten dute, Ezkioga fenomenoaz.

493. Egileorreko apaiza (ARB-029/015)

Egileorreko apaizak nola sendatzen zuen azaltzen dute.

494. Sendabelarrak (ARB-029/016)

Sendabelarrei buruz hitz egiten dute.

495. Medikua eta idazkaria (ARB-029/017)

Medikuaz eta idazkariak hitz egiten dute.

496. Gizarteko aldaketak (ARB-029/019)

Gizartean egondako aldaketei buruz hitz egiten dute.

497. Aita pontekoak (ARB-029/020)

Aita pontekoek aukeratzen zuten hauraren izena bataioan.

498. Eultziak (ARB-029/021)

Eultziei buruz hitz egiten dute.

499. Basoko lanak (ARB-029/022)

Basora orbeletara, egurretara eta beste zenbait gauzatarara joaten ziren. Basozainak salaketa jartzen zuen lanak ez baziren behar zen garaian egiten.

500. Ahuntzak (ARB-029/023)

Ahuntzei buruz hitz egiten du.

501. Oiloak (ARB-029/024)

Oiloei buruz hitz egiten dute.

502. Katua eta txakurra jaten (ARB-029/025)

Lehen katua asko jaten zuten. Txakurrak ere jan ohi zituzten.

503. Ardoa (ARB-029/026)

Ardoa arrautzen trukean lortzen zela kontatzen dute.

504. Gazta zaharra (ARB-029/027)

Familia batean gazta zaharra nola desagertu zitzaizen kontatzen dute.

505. Auzolanak (ARB-029/028)

Auzolanei buruz hitz egiten dute.

506. Pobrezia (ARB-029/029)

Pobrezia handia zegoeneko garaiaz hitz egiten dute.

507. Irinarekin arazoak (ARB-029/030)

Autarkia garaian fiskaltzak irina interbenitzeak zer ondorio izan zuen azaltzen dute.

508. Estraperloa (II) (ARB-029/031)

Estraperlo garaiaz hitz egiten dute.

509. Trontza bertikala (ARB-029/032)

Txubeldiren bordan dagoen trontza bertikalari buruz hitz egiten dute.

510. Familia (ARB-030/002)

Familiari buruz hitz egiten du.

511. Eskola eta analfabetismoa (ARB-030/003)

Eskolara gutxi joan zen, partikularrera gehiago. Bere aitak idazten ez zekienez, behatzarekin sinatzen zuen.

512. Errazionamendua (ARB-030/004)

Errazionamendu-liburuxkei buruz hitz egiten du.

513. Irinarekin arazoak (ARB-030/005)

Irina interbenituta egoten zela kontatzen du.

514. Soroan lanean (ARB-030/006)

Soroko lanez hitz egiten du.

515. Txerriak haztea (ARB-030/007)

Gaztea zela, bakarrik joaten zen basora txerriak zaintzera. Beldurra izan ohi zien artzain agizdarrei (Aralar bestaldekoiei: Iribas, Lekunberri...).

516. Itturriko (ARB-030/008)

Itturriko umeez idi parez gidatzen zuten soroan gurasoei laguntzeko.

517. Kanpora lanera (ARB-030/009)

Bere anaiak Iratin basoan ibili zirela lanean kontatzen du.

518. Eultziak (ARB-030/010)

Eultziei buruz hitz egiten du.

519. Errota (ARB-030/011)

Errotara ehotzera joaten zirela kontatzen du.

520. Haurtzaroko kontuak (ARB-030/012)

Haurtzaroko kontuak aipatzen ditu: argizaria elizan lurretik arraspatu eta saldu egiten zuten, edo ur bedeinkatua etxez etxe ematen zuten eskupekoen truk.

521. Domu Santuak (ARB-030/013)

Domu Santuetan etxera gonbidatzen zen familia.

522. Gabonak (ARB-030/014)

Gabonetan meriendak egiten zirela kontatzen du.

523. Karrakak (ARB-030/015)

Karrakarekin eltzeak biltzeko ohitura zegoen, eta gero bota egiten ziren ezkiladorretik.

524. Inauteriak (ARB-030/016)

Txatarrei edo inauteriei buruz hitz egiten du.

525. Biziberriko taberna (ARB-030/017)

Biziberri etxeko ostatuari buruz hitz egiten du.

526. San Juanak (ARB-030/018)

San Juan jaiei buruz hitz egiten du.

527. Txerria hiltzea (ARB-030/019)

Txerria hiltzeari buruz hitz egiten du.

528. Sorgin kontuak (ARB-030/020)

Umetan, sorgin kontuak eta Aizkorriko dama izutzeko erabiltzen ziren.

529. Arbi-buruak (ARB-030/021)

Izutzeko erabiltzen zituzten arbi-buruak: burezur itxura zuten, eta barruan kandela sartzen zieten gauean.

530. "Porkak" egiten (ARB-030/022)

Porkak (artaburuen txirikordak) etxeetan egiten ziren gaztainak eta mahatsa jan eta hizketan aritu bitartean.

531. Jaiotetxea (ARB-030/023)

Loriarena etxeko kontuak aipatzen du.

532. Pilota (ARB-030/024)

Pilotari buruz hitz egiten du: beren etxeko pareta frontoiaren parte zen.

533. Jolasak (ARB-030/025)

Jolasei buruz hitz egiten du: txirrintxonketan, anelaka, amotia, attokaka...

534. Erkideak (ARB-030/026)

Erkideen ohitura azaltzen du: animaliak alokairuan ematen ziren, Arruazutik Arbizuraino ere.

535. Behiak (ARB-030/027)

Behiek duten susmoari buruz hitz egiten du.

536. Ahuntzak (ARB-030/028)

Ahuntzei buruz hitz egiten du.

537. Oiloak (ARB-030/029)

Oiloei buruz hitz egiten du.

538. Erdi Aroko herri desagertuak (ARB-030/030)

Herri despopulatuak antzinako herrien memoria direla azaltzen du.

539. Familia (ARB-031/002)

Bere aita igeltseroa zen eta Andiako begiratokia egin zuten.

540. Jaiotetxea (ARB-031/003)

Joxeentxa jaiotetxea nolakoa zen azaltzen du.

541. Arantzazuko fraideak (ARB-031/004)

Arantzazuko fraideak sermoiak botatzera etortzen zirela kontatzen du.

542. Soroan (ARB-031/005)

Soroan lanean ibiltzen zirela kontatzen du.

543. Basoan lantegiak (ARB-031/006)

Basoan ikazkinak eta aizkolariak izaten zirela kontatzen du.

544. Egurra (ARB-031/007)

Egurra basotik jaisten zuten udan goiz, gauez joanda.

545. Ezkontzak (I) (ARB-031/008)

Ezkontzak nola egiten ziren lehen azaltzen du: dena hitz eginda egoten zen.

546. Eskola eta dotrina (ARB-031/009)

Eskolan Don Emiliorekin egoten ziren, eta dotrinan Don Juanekin.

547. Eultziak (I) (ARB-031/010)

Eultziei buruz hitz egiten du.

548. Kanpora lanera (ARB-031/011)

Emakumeak kanpora joaten ziren lanera, igitaiekin garia moztera. Behin batek soldadu bati belarria ebaki zion bere burua defendatzeko.

549. Eultziak (II) (ARB-031/012)

Eultziei buruz hitz egiten du.

550. Ogia (ARB-031/013)

Labe eta ogi motei buruz hitz egiten du.

551. Autarkia garaia (ARB-031/014)

Fiskaltzak irina interbenituta eduki zuen autarkiaren eraginez.

552. Txerria hil (ARB-031/015)

Txerria hiltzeari buruz hitz egiten du.

553. Erkideak (ARB-031/016)

Erkideen ohitura azaltzen du: animaliak alokairuan ematen ziren, baita Arruazutik Arbizuraino ere.

554. Karrakak (ARB-031/017)

Aste Santuan, karraka baten bidez, mutilek eltzeak biltzeko ohitura zutela kontatzen du.

555. Inauteriak (I) (ARB-031/018)

Txatarrei edo inauteriei buruz hitz egiten du.

556. Arbi-buruak (ARB-031/019)

Izutzeko, arbi-buruak erabiltzen zituzten: barruan kandela jartzen zieten, eta burezur itxura zuten gauean.

557. Garraioa (ARB-031/020)

Ardoa Atauna eramaten zen, eta gurdiz garraiatzen zen.

558. Sorgin kontuak (ARB-031/021)

Sineskeriei buruz hitz egiten du: sorgin kontuak, Aizkorriko dama...

559. Ehiza (ARB-031/022)

Lehen ehiza gehiago egiten zen, eta usoak harrapatzen ziren batez ere.

560. San Juanak (ARB-031/023)

San Juan jaiei buruz hitz egiten du.

561. Pilota (ARB-031/024)

Pilotaka ibiltzen ziren gaztetan.

562. Auzolanak (ARB-031/025)

Auzolanak zirenean, ardoa dohainik izaten zen.

563. Inauteriak (ARB-031/026)

Txatarrei edo inauteriei buruz hitz egiten du.

564. Ezkontzak (II) (ARB-031/027)

Lehen ezkontzak nola egiten ziren azaltzen du: dena hitz egina egoten zen.

565. Eliza (ARB-031/028)

Elizari buruz orokorrean hitz egiten du.

566. Familia (ARB-032/002)

Familiari buruz hitz egiten dute.

567. Artzaingoa (ARB-032/003)

Artzainak ziren Argiñaren etxean.

568. Aita igeltsero (ARB-032/004)

Jaustaren etxean, Migel Joseren aita igeltseroa zen. Hura izan zen Igaratzako (Aralar) aterpetxea egin zuenetako bat.

569. Egurretara (ARB-032/005)

Micaela Aralarrera joaten zen egurretara Pelloren etxeko Maria Inesekin.

570. Kanpora lanera (ARB-032/006)

Kanpora lanera irten beharraz hitz egiten dute: Aizkorrin lantegietan basoan arrantxo-nagusi gisa...

571. Egurra (ARB-032/007)

Egurra basotik jaisten zuten udan goiz, gauez joanda.

572. Laiak (ARB-032/008)

Lurra lantzeko, laiak erabiltzen ziren makina erabili aurretik.

573. Herri-lurrak (ARB-032/009)

Utzubargo basoa bota eta herri-lur haiek lotetan banatu zituztenekoa kontatzen dute.

574. Eultziak (ARB-032/010)

Eultziei buruz hitz egiten dute.

575. Kanpora lanera (ARB-032/011)

Emakumeak kanpora lanera igitaiekin garia moztera joaten ziren, gizonak Lezaun aldera segara, eta neskak zerbitzatzera Gipuzkoara.

576. Igandetan dantza (ARB-032/012)

Igandetan dantza egon ohi zen: baltsak, jotak...

577. San Juanak (ARB-032/013)

San Juan jaiei buruz hitz egiten dute.

578. Inauteriak (ARB-032/014)

Txatarrei edo inauteriei buruz hitz egiten dute.

579. Jolasak (ARB-032/015)

Lizarra zertarako erabiltzen zen azaltzen dute, eta zer jolas zeuden aipatzen dute: amotea, attokaka, truk...

580. San Fermin (ARB-032/016)

San Ferminetan Arbizutik kantari pasatzen ziren Bilbotik zetozenak.

581. Pilota (ARB-032/017)

Pilotari buruz hitz egiten dute.

582. Arbi-buruak (ARB-032/018)

Izutzeko erabiltzen zituzten ardi-buruak: barruan kandela bat sartzen zuten, eta burezur itxura izaten zuten gauean.

583. Txoriak ikaratzeko moduak (ARB-032/019)

Txoriak ikaratzeko ere arbi-buruak egiten zituzten; horrela sorotan txoriek ez zuten uzta jaten.

584. Aizkorriko dama (ARB-032/020)

Micaelak deskribatzen du nola ikusi zuen Aizkorriko dama. Bere aitak ere ikusi zuen.

585. Tresnak (ARB-032/021)

Tresnen izenak aipatzen dituzte.

586. Ehundegia (ARB-032/022)

Kataliñen etxean ehundegia zegoela kontatzen dute.

587. Suteak (ARB-032/023)

Suteei buruz hitz egiten dute.

588. Jaiotetxea (ARB-033/002)

Mariñelarena etxearen jatorria zein den azaltzen du.

589. Familia (ARB-033/003)

Familiari buruz hitz egiten du.

590. Aldaketak (ARB-033/004)

Gizartean egondako aldaketez hitz egiten du.

591. Laiak (ARB-033/005)

Makina erabili aurretik, laiak erabiltzen ziren lurra lantzeko.

592. Mutiko-lanak (ARB-033/006)

Mutikoek askotan lan egin behar izaten zutela azaltzen du.

593. Pobrezia (ARB-033/007)

Bizi zuten pobreziaren adierazgarria da espartin zaharrak erabiltzen zituztela.

594. Pilota (ARB-033/008)

Pilotaka askotan ibiltzen zirela kontatzen du.

595. Txerrien gaineko kontuak (ARB-033/009)

Lehen txerriak asko hazten zituzten. Behin kamioi batek, Etxarriko feriatik bueltan zetorrela, gizon bat harrapatu eta hil egin zuen txerriak salbatzeagatik.

596. Autarkia garaia (ARB-033/010)

Autarkia garaian fiskaltzak irina interbenitu zuenekoak kontatzen du.

597. Ogia (ARB-033/011)

Ogia labean egiten zuteneko kontuak aipatzen ditu.

598. Sinesmenak (ARB-033/012)

Aizkorriko dama eta Ama Birjina ikustearenari buruz hitz egiten du. Aizkorriko dama San Donatoko zulotik sartzen ei zen.

599. Eultziak (ARB-033/013)

Eultziei buruz hitz egiten du.

600. Txerria hiltzea (ARB-033/014)

Txerria hiltzeari buruz hitz egiten du.

601. Fiskaltzaren erregistroak (ARB-033/015)

Autarkia garaian, fiskaltzak zituen erregistroez hitz egiten du.

602. Egurra (ARB-033/016)

Egurretara goizean goiz eta gauetz joaten ziren.

603. Behiak (ARB-033/017)

Behiei buruz hitz egiten du.

604. Orioko arraunak (ARB-033/018)

Arbizu oso pago ona zegoen, eta Orioko arraunlariak bertara etortzen ziren arraunak egiteko zuraren bila.

605. Ahuntzak (ARB-033/019)

Ahuntzei buruz hitz egiten du.

606. Orbela (ARB-033/020)

Orbela biltzera basora joaten zirela kontatzen du.

607. Ehiza (ARB-033/021)

Ehizaz hitz egiten du: eperrak, erbiak...

608. Patataren kakalardoa (ARB-033/022)

Patataren kakalardoaz hitz egiten du: noiz iritsi zen, zergatik...

609. Inauteriak (ARB-033/023)

Txatarrei edo inauteriei buruz hitz egiten du.

610. Jolasak (ARB-033/024)

Haurren jolasei buruz hitz egiten du: attokaka...

611. Suteak etxeetan (ARB-033/025)

Etxeetan izandako suteez hitz egiten du: beren etxea 1953ko abuztuan erre zen tximistak jota.

612. Teileria (ARB-033/026)

Olatzeko zubiaren beste aldean teileria zahar bat zegoela aipatzen du.

613. Garbitokiak (ARB-033/027)

Garbitokiei buruz hitz egiten du.

614. Gaitzak eta sendabideak (ARB-033/028)

Gaixotasunez eta haien sendabideez hitz egiten du.

615. San Juanak (ARB-033/029)

San Juan jaiei buruz hitz egiten du.

616. Familia (ARB-034/002)

Familiari buruz hitz egiten du.

617. Zerbitzatzera (ARB-034/003)

Batzuek kanpora joan behar izaten zuten zerbitzatzera, eta beste batzuk etxean geratzen ziren lanean.

618. Aita eta osabak (ARB-034/004)

Bere aita errementaria zen; osabak, ordea, bata kamioilaria eta bestea artzaina. Artzaina hil zenean, kotxe batean sartu eta bizirik balego bezala ekarri zuten Arbizura.

619. Artzaingoa (ARB-034/005)

Etxean artzainak zirela kontatzen du.

620. Egurra (ARB-034/006)

Behin egurretara joan eta ekaitzak basoan harrapatu zituenekoa kontatzen du.

621. Goldatzea (ARB-034/007)

Goldatzeari buruz hitz egiten du.

622. Orbela (ARB-034/008)

Orbela biltzera basora joaten zirela kontatzen du.

623. Emakumeen lanak (ARB-034/009)

Emakumeek lan handiak egin behar izaten zituztela kontatzen du.

624. Eultziak (ARB-034/010)

Eultziei buruz hitz egiten du.

625. Arbiak (ARB-034/011)

Arbiei buruz hitz egiten du.

626. Eskola (ARB-034/012)

Eskolara gutxi joan zela azaltzen du.

627. Jolasak (ARB-034/013)

Jolasei buruz hitz egiten du: txirrintxonketan, sokasaltoa...

628. Almirantea (ARB-034/014)

Braulio almiranteaz hitz egiten du.

629. Umetako bromak (ARB-034/015)

Umetako bromak aipatzen ditu.

630. Karrakak (ARB-034/016)

Karrakarekin Aste Santuan nola ibiltzen ziren azaltzen du.

631. Aldaketak (ARB-034/017)

Gizartean egondako aldaketak aipatzen ditu.

632. Ezkontza (ARB-034/018)

Ezkondu zirenekoa kontaktzen du: alokairuan bizitzera joan ziren denbora batez, eta gero amaginarrebaren etxean amaitu zuten.

633. Taberna (ARB-034/019)

Taberna jarri zutenekoa kontaktzen du.

634. Ezkontzako apaingarriak (ARB-034/020)

Ezkontzean apaingarriak nola erakusten ziren azaltzen du.

635. Pilota (ARB-034/021)

Pilotaz hitz egiten du. Bere anaiari bihotzekoak eman zion pilotan zebilela.

636. Nobiotan (ARB-034/022)

Ezkondu aurretik izaten ziren nobiotako kontuak kontaktzen ditu.

637. Sinesmenak (ARB-034/023)

Aizkorriko damaz eta Ama Birjinaren agerraldiez hitz egiten du.

638. Sepultura (ARB-034/024)

Elizan sepulturan argizaria nola jartzen zen azaltzen du.

639. Familia (II) (ARB-034/025)

Familiaz hitz egiten du.

640. Inauteriak (ARB-034/026)

Txatarrei edo inauteriei buruz hitz egiten du.

641. Gabonak (ARB-034/027)

Gabonei buruz hitz egiten du.

642. San Juanak (ARB-034/028)

San Juan jaiei buruz hitz egiten du.

643. Dantzaldia (ARB-034/029)

Igandetan izaten zen dantzaldiaz hitz egiten du.

644. Oiloak (ARB-034/030)

Oiloei buruz hitz egiten du.

645. Apaiza (ARB-034/031)

Apaizari eliza garbitzeagatik eskupekoa eskatu zioteneko kontakten du.

646. Corpusak (ARB-034/032)

Corpus Egunaz eta prozesioaz hitz egiten du.

647. Suteak (ARB-034/033)

Suteei buruz hitz egiten du.

648. Errazionamendua (ARB-034/034)

Errazionamendu garaiaz hitz egiten du.

649. Sagardoa (ARB-034/035)

Sagardoa etxean egiten zuteneko kontakten du.

650. Auzolanak (ARB-034/036)

Auzolanei buruz hitz egiten du.

651. Ogia (ARB-034/037)

Ogia labean egiten zutela kontakten du.

652. Estraperloa (ARB-034/038)

Estraperloan ibiltzen zeneko garaiaz hitz egiten du.

653. Familia (ARB-035/002)

Familiari buruz hitz egiten dute.

654. Pobrezia (ARB-035/003)

Pobrezia handia zegoeneko garaiaz hitz egiten dute: garia kafe moduan txigortzen zuten eta kafea egiteko erabiltzen zuten.

655. Ezkondu eta etxerik ez (ARB-035/004)

Ezkondu eta etxerik ez.

656. Izarra jatetxea (ARB-035/005)

Gaur egun Izarra jatetxea dagoen tokian eraiki zutela etxe berria kontakten dute.

657. Txerriak hazten (ARB-035/006)

Txerriak hazteari buruz hitz egiten dute.

658. Kanpora lanera (I) (ARB-035/007)

Kanpora lanera joan beharraz hitz egiten dute. Josetxok nora eta zer lan egitera joan zen azaltzen du.

659. Artzaingoa (ARB-035/008)

Artzaingoari buruz hitz egiten dute.

660. Elikadura pobrezian (ARB-035/009)

Familia handi ugari zeuden garai hartan, eta goseari nola egin zioten aurre azaltzen dute.

661. Zerbitzatzera Donostiara (ARB-035/010)

Donostiara zerbitzatzera joan zen. Han ere gosea zegoen, eta nola moldatzen ziren azaltzen du.

662. Eskola (ARB-035/011)

Eskolari eta maisu bati buruz hitz egiten dute. Beraiek eskolara gutxi joan ziren, etxean lana zegoenean ezin baitzuten joan.

663. Artoa zuritzen (ARB-035/012)

Artoa zuritzeko elkartzen ziren udazkenean.

664. Sorginen kontuak (ARB-035/013)

Sorgin kontuak txikitan ikaratzeko erabiltzen ziren. Sorginek zorriak kentzen zizkiotela elkarri esaten zen.

665. Sendabelarrak (ARB-035/014)

Sendabelarrak nola erabiltzen ziren kontatzen dute.

666. Arropa garbitzea (ARB-035/015)

Arropa garbitokietan garbitzen zutela azaltzen dute.

667. Amonak familian (ARB-035/016)

Lehen amonek agintzen zuten etxean.

668. San Juanak (ARB-035/017)

San Juan jaiei buruz hitz egiten dute.

669. Jolasak (I) (ARB-035/018)

Jolasei buruz hitz egiten dute.

670. Gabonak (ARB-035/019)

Gabonei buruz hitz egiten dute.

671. Aldaketak (I) (ARB-035/020)

Gizartean egondako aldaketez hitz egiten dute.

672. Jolasak (II) (ARB-035/021)

Jolasei buruz hitz egiten dute.

673. Inauteriak (ARB-035/022)

Txatarrei edo inauteriei buruz hitz egiten dute.

674. Irinarekin arazoak (ARB-035/023)

Irina interbenituta egon zeneko garaiaz hitz egiten dute.

675. Kanpora lanera (II) (ARB-035/024)

Jose txo kanpora joan zen lanera, basora, Belatera. Harako bidea noiz eta nola egiten zuen azaltzen du.

676. Soldadutza (ARB-035/025)

Soldadutzan zeinen gaizki pasatzen zuten kontaktzen du Jose txok.

677. Eultziak (ARB-035/026)

Eultziei buruz hitz egiten dute.

678. Txerria hiltzea (ARB-035/027)

Txerria hiltzeari buruz hitz egiten dute.

679. Ardi-buruak (ARB-035/028)

Arbiburuekin izutzeko egindako burezurrei buruz hitz egiten dute.

680. Aldaketak (II) (ARB-035/029)

Gizartean egondako aldaketei buruz hitz egiten dute.

681. Arrantza (ARB-035/031)

Ibaian ibiltzen zirela arrantzan kontaktzen dute.

682. Suteak (ARB-035/032)

Suteei buruz hitz egiten dute.

683. Gerrako kontuak (ARB-035/033)

Gerrako kontuak aipatzen dituzte.

684. Jaiotetxea (ARB-036/002)

Aitzaneko etxeaz hitz egiten dute.

685. Lana (ARB-036/003)

Basotik bizi ziren nekazalgotik bizitzeaz gain. Simonen aita Frantziskok lantegietan basoan egiten zuen lan.

686. Kamioia (ARB-036/004)

Simonen aitak gasojenezko kamioi bat erosi zuen (20km orduko ibiltzen zen).

687. Higienea (ARB-036/005)

Zikin-zikinak iristen ziren etxera, eta maindireak ikatz kolorekoak uzten zituzten. San Juanetarako bainatzen ziren.

688. Ezkontza (ARB-036/006)

Ezkondu zirenekoa kontaktzen dute.

689. Ezkondu berritarako etxea (ARB-036/007)

Ezkondu berritan ez zuten etxerik, eta kintoek lagundu zieten berria egiten.

690. Alokairuan (ARB-036/008)

Beren etxean alokairuan edo apopilo bizi ziren beste batzuk.

691. Gerrako kontuak (ARB-036/009)

Gerra garaian, Simonen osaba-izebek Txilera egin zuten alde irakasleak eta komunistak zirelako.

692. Musikarekin harremana (ARB-036/010)

Don Juan apaizak solfeoa irakatsi zien. Simon kantore zen haurra zela, eta San Migelen ere ibili ziren abesten.

693. Sepulturak (ARB-036/011)

Elizan sepulturan argizaria nola erabiltzen zen azaltzen dute.

694. Prozesioak (ARB-036/012)

Lehenengo prozesioak zirela onak esaten dute.

695. Egunsentiko arrosarioa (ARB-036/013)

Egunsentiko arrosarioaz hitz egiten dute: norbait hiltzen zenean, gauez kantatu ohi zen.

696. Koltxoiak (ARB-036/014)

Oheak arto bizarrez beteak izaten ziren.

697. Kanpora lanera (ARB-036/015)

Bere aita zer lanetan aritu zen azaltzen du.

698. Labanak (ARB-036/016)

Lehen labanak asko eramaten zirela gainean kontaktzen dute.

699. Ogia (ARB-036/017)

Ogiari buruz hitz egiten dute.

700. Erkideak (ARB-036/018)

Erkideei buruz hitz egiten dute, hau da, animaliak alokairuan uzteari buruz.

701. 1929ko krisia (ARB-036/019)

1929ko krisian, diru asko galdu zuten Arbizun Banco Agrario delakoan dirua zutenek.

702. Gerrako fusilatuak (ARB-036/020)

Gerrako garaian fusilatu zituztenei buruz hitz egiten dute.

703. Pelaioak (ARB-036/021)

Pelaioez, karlismoaren gazteriez, hitz egiten dute.

704. Eultziak (ARB-036/022)

Eultziei buruz hitz egiten dute.

705. Susmoa (ARB-036/023)

Lehen susmoa erabiltzen zen eguraldia atzemateko, behiak bilatzeko... Hori dagoeneko galdu dela diote.

706. Umetan dena euskaraz Arbizon (ARB-038/003)

Arbizun euskara zen nagusi. 7 urtera arte dena euskaraz egiten zuen. 10 urterekin Oñatira bidali zuten, agustindarrena, eta erdararekin lanak izan zituen.

707. Herriko apaiza eta maistra euskaldunak (ARB-038/005)

Herriko eskolan ibili zen. Maistra Arbizukoa zen eta euskaraz egiten zien, ulertzen ez zutenean. Juan Goikoetxea apaiza ere euskaltzalea zen, eta kartzelara ere eraman zuten horregatik.

708. 10 urterekin diploma eman zioten euskara jakiteagatik (ARB-038/006)

Nafarroan, Principe de Vianako agintariek diploma bana banatu zieten euskaraz egiten zuten ikasleei, 1957an. Euskara maite zuten karlistak ere bazeuden Nafarroan.

709. Aita, ofizio askotan aritutakoa (ARB-038/008)

Bere aita ofizio askotan ibilitakoa zen: bizargina zen ikasketaz, baina bake-epaile ere ibili zen, eta lantegian zein trenbidean lanean ere bai. "Osatzailea" ere bazen: abereak zikiratzen zituen, eta baita txerriak hil ere.

710. Txerri-hiltzea eta tripotak banatzea (ARB-038/009)

Txerri-hiltzea nola izaten zen azaltzen du. "Tripotak" (odolkiak) banatzen zituzten. Gibela aztertzerako bidali arren, emaitza jakin aurretik jaten zuten.

711. Nolatan joan zen Oñatira, fraidegai (ARB-038/010)

Osaba bat zeukan Oñatin, agustindarretan fraide, eta mutiko bila zebiltzan fraidegai izateko. Osaba eskolara joan zenean, berak piper egin zuen, ez zuelako fraidegai joan nahi; baina ikasle argia zela esan zioten osabari. 15 egunerako joan zen Oñatira, probatzerako, eta bertan geratu zen. 9 urte zituen, 10 betetzeko.

712. Euskalduna izateagatik burla, Oñatin (ARB-038/011)

Gorriak ikasi zituen Oñatin, erdaraz ez zelako moldatzen. Urrestillako beste mutiko bat ere bere antzera zebilen, eta azterketa euskaraz ipini zioten behin. Gaztelaniaz irakurtzeko zaletasuna hartu zuen.

713. Euskararen kontzientzia ere Oñatin hartu zuen (ARB-038/012)

Euskararen kontzientzia ere Oñatin hartu zuen. Euskarazko aldizkariak: Erein eta Gure Txokoa; bertan idatzi zuen lehen artikulua. Eusebio Osa aipatzen du. Euskara batua sortu aurreko mugimendua; Osa bileretara joaten zen.

714. Haize berriekin, fraidegai gazteak Oñatitik Gasteizera (ARB-038/013)

Osaba oso zorrotza zen, eta zilizioa erabilarazten zien. Vaticanotik haize-berriak iritsi zirenean (II. Kontzilioa), fraidegai gazteek beste bide batzuk hartu zituzten. Oñatiko taldea Gasteizera joan zen. 1968ko grebak. Frantzian zegoen giroa: komunak, asanbladak...

715. Gasteizen, fraidegaiak pisuan elkarrekin (ARB-038/014)

Gasteizera joan zirenean, Eusebio Osa zuten buru eta elkarrekin bizi ziren pisu batean. Hark apaiz izateari utzi zion, eta ondoren beraiek ere bai.

716. Euskarazko mezak ematen hasi ziren Gasteizen (ARB-038/015)

Langile mugimenduan sartu zen Gasteizen. "Apaiz langileak". Garai hartan, 1967 inguruan, euskarazko mezak ematen hasi ziren Gasteizen; lantegietara lanera joandako euskaldun asko zeudelako. Ez zuten baimenik lortu. Gitarrarekin kantatzen zuten elizan.

717. Euskarazko eskolak ematen, Bar Pacon (ARB-038/016)

Euskarazko eskolak ematen ere hasi ziren. 20tik 8 inguru hasi ziren euskara irakasten, han eta hemen. Oñatibia apaizaren "método radiofónico) erabiltzen zuten. "Umandi"-ren gramatika ere bazegoen. 3 ikasle talde izan zituen. Manuel Iradier elkartean, Bar Pacon... behin atxilotu egin zuten.

718. Euskara irakasten zuen lehen talde antolatua Gasteizen (ARB-038/017)

"Umandi" euskara irakasten ibili zen aurretik. Peli Presa ere bai... Talde antolatu moduan, beraiek izan ziren lehenengoak. 100dik gora ikasle izan zituzten. Agurainera, Elosura... ere joaten ziren. Euskara batua.

719. Euskara batuaren gorabeherak (ARB-038/018)

Euskara batuaren kontra zeuden batzuk, eta berak ere bazituen zalantzak, baina eskoletan premia zegoen euskara bateratzeko. Bizkaiko ikastetxeetan iskanbilak izan ziren, ez zituztelako batuko formak begi onez ikusten.

720. Izaskun Arrueren ibilerak: ikastola klandestinoa (ARB-038/019)

Izaskun Arrue klaseak ematen zituen bere etxean, 1963tik. Haren ibilbidea kontatzen du. Inguruan zebilen bera ere.

721. Olabide ikastolan ikerlan bat egin zuen (ARB-038/020)

Olabide ikastolan ibili zen, karrera egiten ari zen garaian: hitanoari buruzko ikerlana egin ondoren, ikerlan bat egin zuen Olabiden, ikasleek egiturak zein adinekin ikasten zituzten jakiteko.

722. Eusebio Osa eta Olabide ikastola (ARB-038/021)

Eusebio Osa Olabide ikastolan ibili zen. Bota egin zuten, haren metodologiarekin ez zetozelako bat.

723. Debaldeko euskarazko eskolak, kirol klubetan ere bai (ARB-038/022)

Euskarazko eskolak non ematen zituzten aipatzen du. Club Jabatos eta Club Aquinas. Joseba Azkarraga politikaria eta Enrique Knör izan zituen ikasle gisa. Ez zuten kobratzen.

724. Tximist, Michelin eta BH lantegietan lanean (ARB-038/023)

Euskarazko eskolak emateaz aparte, lantegian zebilen: lehenengo Tximist pila-lantegian eta Michelinen; bietatik bota zuten, langile asanbladetan parte hartzeagatik, eta gero BHn ibili zen. 38 urterekin Euskal Filologia ikasten hasi zen. Enrique Knör bere irakasleetako bat izan zen (aurrez bere ikasle izandakoa).

725. Euskal Filologia ikasten; irakasleak (ARB-038/024)

Euskal Filologia seminarioan zegoen. 2. txandakoa da bera. Koldo Mitxelena irakaslea oso jakintsua zen, baina zaila zen hari segitzea. Jon Juaristik Espainiako literatura erakusten zien, eta euskarak ez zeukala literaturarik esaten zien. Gaztelania eta latina ere ematen zuten. Pello Salaburu, Lakarra...

726. Euskal Filologiako ikasleak eta apunteak (ARB-038/025)

Euskal Filologia berarekin batera ikasi zutenak aipatzen ditu. Patxi Zubizarreta... Apunteekin nola moldatzen ziren, denen artean.

727. Juan Bautista Gamiz taldearen sorrera, AEK-ren aurrekaria (ARB-038/026)

Juan Bautista Gamiz taldea sortu zuten euskara irakasleek, AEK-ren aurrekaria. Metodologia bat sortu zuten. Gero eta ikasle gehiago zituzten, eta beste probintzia batzuekin batu zirenean sortu zen AEK.

728. AEK-n lanean (ARB-038/027)

AEK-ren sorreran egoteaz aparte, bertan lanean ere ibili zen. AEK eta IKAre arteko ika-mikak. Euskal Filologia ikasi ostean ere jarraitu zuen AEKn: inspektorea joaten zenean, bera zen tituludun bakarra.

729. Langile mugimenduan buru-belarri; martxoaren 3aren aurreko giroa (ARB-038/029)

Langile mugimenduan sartuta ibili zen buru-belarri, baina gero utzi egin zuen. Sindikatuak, grebak... martxoaren 3ko sarraskia ere gertutik ezagutu zuen. Grebak zergatik ziren azaltzen du. Sindikatuak ez ziren legezkoak. Plataforma

bat sortu zuten soldata igoera eta lanordu gutxiago egitea lortzeko. Martxoaren 3aren aurreko grebak eta geldialdiak.

730. BH lantegiko lehenengo langile asanbladak (ARB-038/030)

BH lantegian zebilen lanean, sasoi horretan. Grebak nolakoak izaten ziren kontatzen du. Enkargatuari kontra egin zion. Lehenengo asanbladak.

731. Martxoaren 3ko sarraskia eta ondorioak (ARB-038/031)

Lantegietan enfrentamendu handiak zeuden, eta ez zieten asanbladetan langileen ordezkariak aukeratzen utzi nahi. Martxoaren 3an erabateko greba egin zuten Gasteizen. Polizia tiroka eta ke-poteak botatzen hasi zen. Harrika erantzun zuten. 5 lagun hil zituzten eta 100dik gora atxilotu. Ondoren, sindikatuak legeztatu egin zituzten.

732. Martxoaren 3ko sarraskia eta hiletak (ARB-038/032)

Martxoaren 3an balak belarri ondotik pasatu zitzaizkion. Ocio bere ondoan bota zuten. Hildakoak 5 izan ziren, baina gehiago izan zitezkeen. Hileta jendetsuak. Hitzarmen guztiak lortu zituzten, baina tartean hildakoak egon behar horretarako.

733. Emakumeen borroka langile mugimenduan (ARB-038/034)

Inportanteena bere ustez emakumeen parte-hartzea izan zen, langileen mugimenduan beren eskubideak eskatzen hasi zirela.

734. Burgosko prozesua (ARB-038/035)

Burgosko prozesua gertatu zenean, Tximist lantegian zegoen lanean. Juanito Zelaia ugazabak langileei grebara ateratzeko esan zien; euskaltzalea zen. Mario Onaindiarekin harremanetan zegoen Razkin, eta Burgosko prozesuan hiru heriotza-zigor jarri zizkioten Onaindiari, ETAko buruetako bat izaki. Amnistia nola iritsi zen.

735. Araotzen barnetegia egin, eta denak atxilotuta (ARB-038/036)

Araotzen (Oñatiko auzo bat) barnetegi bat antolatu zuten, euskara irakasteko. Bukatu zenean, Guardia Zibila joan zitzaien atxilotzera. Bera Gasteizen atxilotu zuen Polizia Nazionalak.

736. Gasteizko kartzelatik ihes egiteko prest (ARB-038/037)

Kartzelara eraman zituzten, baina ez denbora askorako. Ihes egiteko modua pentsatu zuten, eta dena prestatu. Franco joan zen Gasteizera, eta odol deliturik ez zutenak libre utzi zituzten.

737. Osakidetzako Euskara Zerbitzuan lanean (ARB-038/039)

Osakidetzako Euskara Zerbitzuan atera zuen plaza, eta handik hartu zuen erretiroa. Itzultzaile moduan ibili zen aurretik.

738. Euskararen egoera Gasteizen, 60ko hamarkadaren bukaeran (ARB-038/040)

60ko hamarkadaren bukaeran euskararen egoera eskasa zen Gasteizen. Euskara goraka joaten ikusi dute. Euskaltegiak eta ikastolak, Euskal Filologiako fakultatea, B eta D ereduak ikastetxe publikoetan...

739. Gasteizen euskaraz bizitzea gaur egun (ARB-038/041)

Gasteizen euskaraz bizitzea oraindik ez da erraza, baina berak lehen hitza euskaraz esaten du beti. Osakidetzan ere euskaraz egiten zuen. Erantzun txarrak ere jaso izan ditu, baina gero eta gutxiago dira. Euskalduntze-prozesua Osakidetzan.

740. Kanean euskara gero eta gehiago, Gasteizen (ARB-038/042)

Kanean gero eta gehiago entzuten da euskara. Lehen beraiek seinالاتuak ziren.

741. Arbizuko hitanoa mantendu du (ARB-038/044)

Euskara ezinbestekoa da Razkinentzat. Seme-alabei hika hitz egiten die. Lehen hitza euskaraz egin, eta sorpresa politak hartzen ditu. Arbizuko euskara mantendu du, eta transmititu.

742. Urteberriko koplak aipamena Arbizun (ARB-041/001)

Urteberriko koplak aipamena.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2026-06-25

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com